

Priloga vsaki četrtletni listi s poštno vrednostjo 16 din. in poštnim preloženjem za celo leto 52 din. Izven Jugoslavije naročila se pošlje upravništvu "Slovenski Gospodar" v Maribor, Koroška cesta 5. Če dopušča do oddaje naročila se plačuje vnaprej. Telefon interurban št. 113.

Posredništvo številka stane 1-50 din.

Polnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Mariboru Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravištvu sprejema naročila inserate in reklamacije. Cene inseratov po dogovoru. Za večkratne objave primeren popust. Naloge reklamacije so pošiljati prosile. Čekovni račun pošilja urada Ljubljana št. 10. Telefon interurban št. 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

52 številka.

MARIBOR, dne 24. decembra 1924.

58. letnik.

Bogu slava, ljudstvu mir!

»Slava Bogu na višavah, mir ljudem na zemlji!« Božični pozdrav je to, najprej izrečen od nebeskih angelov v Sveti noči nad betlehemijskimi jaslami. Od takrat je bil ponovljen nešteto krat. Ni ga pozdrava, ki bi bil izgovorjen med človeštvom tolikokrat, kolikokrat so bile govorjene te besede.

Nebeski pozdrav je to, sporočen od Boga človeštvu o priliki rojstva Zveličarja celega sveta in vsega človeštva. V njem je izražen pomen betlehemske skrivnosti. Namen prihoda Sinu božjega na svet je bil osloboditev ljudi iz pod jarma greha in hudobije in vzpostavitev božjega kraljestva na zemlji, kjer bi se naj dajala Bogu čast in med ljudmi kraljeval mir.

Božični pozdrav je hkrati z božje priprostitimi in globoko jednatimi besedami izražen program kraljestva božjega na zemlji, v katero so poklicani vsi narodi. Za naš narod so te besede vedno pomenjale življenjski program.

Slovensko ljudstvo se je vedno trudilo, da uravnava svoje življenje po smernicah, ki jih po Zveličarjevem navodilu določuje katoliška Cerkev. Dajati vselej in povsodi Bogu čast, je naše ljudstvo smatralo ter z malimi izjemami še vedno smatra kot najglavnejšo svojo nalogo. Iz tega razmerja do Boga sledi in na njem temelji ono pravilno razmerje do sebe in do drugih, ki ga božični angelski pozdrav označuje kot mir ljudem, ki so dobre volje.

Ta svoj življenjski program hoče naš narod udeležiti tudi v sedanji naši državi. Zato je njegova zahteva: katoliški veri in Cerkvi svobodo za razvoj in udejstvovanje vseh njenih sil! Katoliški Cerkvi vse njene pravice za vzgojo naroda in zlasti mladine!

Na stolčku ministra prosvete sedaj sedi mož, ki mrzi vse to, kar vsebuje katoliški program. Svetozar Pribečević je zagrižen protivnik udejstvovanja katoliške ideje. Zato bi rad iz šol izločil katoliško duhovništvo ter na vse pokrajine raztegnil načela srbskega šolskega zakona, ki ne pozna in ne prizna delovanja duhovnika v šoli. Prepoved Marijinih družb med dijaštvom ter katoliške telovadne organizacije med učenci je izšla iz njegove velike mrznje napram vsemu, kar diha katoliškega duha. Pribečeviću pomagajo, dr. Žerjav in njegova demokratska kompanija v Sloveniji, bi radi to začeli pred očmi naroda kot klerikalizem, naše ljudstvo pa dobro ve, da je to pravi in pristni katolicizem, da tukaj gre za katoliška načela in pravice katoliške Cerkve.

Ker pravi nositelji uprave v naši državi nočejo dati Bogu, kar je božjega, in Cerkvi, kar je cerkvenega, ni čudno, da so se odtujili tudi drugi točki božičnega programa: miru med ljudmi. Ne sejejo miru med državljani, marveč širijo razdor, prepir in sovraštvo. Ni ga večjega nasprotja proti božičnemu miru, kakor so razmere neslo-

ge, razdora in prepira med člani naše države. Pri tem je najbolj žalostno to, da sedanji vlastodržci hočejo razdor in nemir, ker zanikajo načelo in zahteve sporazuma. Narode tirajo v prepir in svajo, državo pa v nesrečo.

Naše ljudstvo hoče mir, do katerega ima pravico kot do božjega izročila. Zato odklanja vse kalilce miru, vse gazitelje prava in poštenosti, vse nasilnike in pokvarjence. Stojč na stališču, da mora tudi naša država dati Bogu, kar je božjega, in Cerkvi, kar njej pripada, zahteva naš narod, da morajo krmilarji naše države voditi ladjo države v vode sporazuma, sloge in miru. Bog nad nami, pravica med nami, in prišel bo tisti mir, ki je potreba in največje dobro za poedinca, za narod in za državo.

Glasuje se za ideje.

Nastas Petrovič, bivši minister notranjih zadev, je dol go časa bival v Južni Srbiji in Macedoniji ter tamkaj pripravljati tla za skupen nastop vseh strank in vseh ljudi, ki so protivniki sedanje nasilniške in protiljudske vlade. Njegova namera se mu je celotno posrečila. Vse, kar je nasprotno nasilju in korupciji, vse, kar je za red in poštenost v naši državi in njeni upravi, vse, kar je za sporazum kot edino sredstvo za ureditev notranjih razmer v državi, vse se je zbralo okoli njega in drugih voditeljev, ki so z njim istega mišljenja. Ko se je sredi decembra vrnil v Beograd, je izjavil, da bodo ljudje tam doli složno glasovali za predložene kandidatne liste ter se ne bodo niti ozirali na osebe kandidatov, ker glasujejo za ideje, za načela.

Spričevalo, ki ga je s tem dal Nastas Petrovič prebivalcem Južne Srbije in Macedonije, je za te ljudi nad vse častno. To spričevalo izkazuje visoko stopnjo politične uvidevnosti in izobraženosti prebivalstva v teh pokrajinah, ki se navadno smatrajo za zapuščene in zaostale. Ako ti ljudje, ki po večini ne znajo ne brati in ne pisati, vendar dobro znajo, za kaj gre pri teh volitvah, ali Slovenci tega ne bi znali?!

Naše ljudstvo dobro ve, da gre pri teh volitvah za borbo idej in načel. Postranska stvar je, kdo zastopa ta načela, katera stranka je nositeljica teh idej in kateri voditelji vodijo politično bitko. Prvo in poglavito so ideje, načela.

Pri sedanjih volitvah se vodi borba za idejo avtonomne Slovenije, za politično samostojnost in samovlast slovenskega ljudstva. Gre torej za obstoj, razvoj in napredek slovenskega naroda v tej državi. Komur je do tega, da pride slovenski narod v tej državi do tiste veljave, ki mu gre kot narodu s tisočletno zgodovino, z narodno kulturo in najvišjo ljudsko izobrazbo, ki jo sploh ima kak narod v tej državi, komur je do tega, da slovenskemu narodu pripade enakopravnost ne samo na papirju, ampak v istin-

skem državnem življenju, komur je do tega, da postane slovensko ljudstvo gospodar svoje usode in zato gospodar na lastni zemlji, ta bo 8. februarja tem idejam poklonil svojo volilno kroglico ter jo naklonil Slovenski ljudski stranki.

To je stranka slovenskega ljudstva, njegova zvesta zaščitnica, požrtvovalna prijateljica in odločna boriteljica za njegova prava. Kot stranka slovenskega ljudstva sprejema v svoje okrilje vse, kar je rodila slovenska mati, vse kar misli in čuti slovensko, vse, kar ljubi naš slovenski rod in naš slovenski dom. Pred njenimi očmi so vsi stanovi slovenskega ljudstva enakopravni in ona se z materinsko ljubeznijo briga in bori za pravice vseh. Slovenija in njeno ljudstvo ima v njej najboljšo in najvamejšo zatočišče.

In ravno za Slovenijo in za slovensko ljudstvo gre borba pri volitvah. Ako ideja avtonomne Slovenije, načelo samovlasti slovenskega ljudstva pri teh volitvah ne bi zmogla, in to še sijajnejše, kakor leta 1923, ako bi ta ideja le nekoliko nazadovala, bi centralizem dvignil zmagoslavni krik, ki bi bil smrtonosen za slovenski narod. Kdor je torej Slovenec, bo šel z nami ter glasoval za naše ideje.

Ova izgleda!

Meseca julija tega leta je sklenila Pašič-Pribečevićeva vlada, naj dobi vsak minister, kateri gre izven države po kakšnih opravkih, poleg svoje ministrske plače še dnevno doklado 5000 — reci pet tisoč — dinarjev. Ta sklep se je moral predložiti po zakonu o državnem računovodstvu članom glavne kontrole. Po prizadevanju naših poslancev imamo tamkaj tudi poštenjaka Slovenca, in pristaše pokojnega Protiča. Ti so sklenili, da sklepa Pašič-Pribečevićeve vlade ne odobrijo. Povrh je čez nekaj dni ta vlada odstopila. Tako so nameravane ogromne dnevnice izostale in Pašič-Pribečeviću vladi se je v tem oziru onemogočilo ropanje državne blagajne do sedaj.

Ali je sedanja nova volilna vlada Pašič-Pribečević-Zerjav obnovila sklep, tega ne vemo, gotovo pa vemo, da so se vsi člani Davidovič-Koroščeve vlade silno čudili nad toliko drznostjo in brezvestnostjo ter so tak sklep soglasno obsojali.

Drugi slučaj.

Naša država ima osemnajst ministrstev. Mnoga izmed njih so nepotrebna in bi se dala prav lepo in brez škode združiti in prihranilo bi se veliko. Tako je Davidovič-Koroščeva vlada tudi storila. V njej je bilo samo 14 — štirinajst ministrov in ti so prav lepo in pošteno začeli delati in opravljati svoje posle ter urejevati državo. In nikjer se ni čulo, da onih 4 manjka.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Anglički spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

37

Napeto so vsi sledili Ininemu pripovedovanju in ko je končala, ji je poveljnik križarke odkritosrečno čestital k srečni rešitvi.

Živahen pogovor se je razpletel o plemenitem neznanecu, o črnih in njihovi naselbini in o usodi Arnota.

Poročnik Carpenter je kar gorel za nov rešilni pohod nad črnce. Zaklinjal se je, da za vsako ceno hoče najti prijatelja — ali pa ga krvavo maščevati. Popraševal je Ino o legi naselbine, o številu koč in prebivalcev in o drugih okoliščinah, ki bi mu utegnile koristiti pri napadu na črnce. Ine ni vedela mnogo, po noči je prišla v vas in po noči jo je zapustila. Le toliko je znala povedati, da je naselbina precej velika, da je črncev gotovo par stotin, moških, ženskih in otrok, in da je dan hoda od morja pa do vasi.

Poveljnik križarke je določil, da bo Carpenter, osebni prijatelj Arnotov, vodil pohod nad črnce, dogovorili so se še o vseh podrobnostih ter se ločili pozno v noči. Clayton se je ponujal, da pojde tudi topot seboj, pa odsvetovali so mu. Hudi boji so jih čakali, pot je bila dolga in nevarna in Carpenter ni hotel prevzeti odgovornosti za njegovo življenje, tem manj, ker je bil doma potreben za varuha in svetovalca. Le nerad se je vdal.

Ko so se drugo jutro prebudili, je že stal pri vratih ladijski častnik z dvema pomorščakoma. Prinesel je pozdrave od poročnika Carpenterja, ki da je odšel ob prvi zori v džunglo s štiridesetimi ljudmi, dobro oborožen in preskrbljen z vsem potrebnim za več dni. Pri-

nesel pa je tudi dober zajutrak seboj za sestradne izgance.

Tekom predpoldneva je prišel na obisk poveljnik križarke, povabil profesorja Porterja in njegove ljudi na obed na križarko ter pridjal še eno povabilo. Dejal je namreč, da bi bilo najbolje, če bi se vsa družba preselila na ladjo.

Dolgo da itak več ne bodo ostali na zapuščenem obrežju, je pravil, ker nima pomena. Križarka se mora vrniti na Francosko in koj ko se vrne Carpenter, bodo odpluli.

»Mislim«, je končal, »da izpolnim srčno željo vam vsem, ako kolikormogoče pospešim odhod. Dovolj ste pretrpeli! Domov se vam mudi. Jutri računam da se vrne Carpenter — in pojutrišnjem bomo odpotovali.«

Vsi so bili zadovoljni.

Ine pa je porabila ugoden trenutek, ko je mogla sama govoriti s kapitanom.

»Utegne biti«, je pravila, »da pride s Carpenterjem in Arnotom tudi beli neznanec, ki nam je toliko dobrega storil. Morebiti bi tudi on rad zapustil te negostoljubne kraje. — Ali bi ga vzeli seboj, gospod kapitan?«

»To se razume samo po sebi!« je odgovoril in se smehljajal. »Posebno še, če ima tako dražestno priprošnjico!«

Tedaj je bila tudi Ine zelo zadovoljna.

Pa še nekdo se je oglasil, — gospod Filander.

»Kapitan«, je dejal, »če se prav spominjam, ste pravili, da so vam uporniki povedali tudi o zakopanem zakladu. Časa imamo dovolj. Ali bi ga ne šli iskat?«

»Pa res!« je vzkliknil stari gospod profesor. »Čisto sem pozabil nanj! Gospod kapitan! Posodite nam par mož in enega upornikov, vaših ujetnikov! Zaklad je moje zadnje upanje.«

»Z veseljem!« je dejal kapitan.

In še tisto uro so šli kopat zaklad.

V napetem zanimanju so stali krog jame, napeto so sledile oči vsakemu udarcu motike. Celo kapitana se je lotevala lahna razburjenost.

Z rastočo vnemo so kopali pomorščaki, dva od upornih mornarjev sta pomagala. Globlje in globlje so rili v zemljo —

Pa zaklada ni bilo —

Končno sta izjavila uporna mornarja, ki sta bila poleg tudi pri zakopavanju, da globlje niti sami niso kopali. Na prsti se je videlo, da govorita resnico. Zadelo so na svežo, trdo plast zemlje.

Motike in krampi so obstali, vsi so se spogledali.

Zaklad je izginil — Najhuje pobita sta bila uporna mornarja.

Ugibali so to in ono. Da od upornikov nobeden ni dvignil zaklada, to je bilo vsem jasno. Pobitost in žalost obeh ujetnikov je bila odkritosrečna. Sicer pa nobeden ni mogel zapustiti križarke neopažen. Tudi moštvo bojne ladje ni prišlo v poštev.

»Le eno je mogoče«, je dejal končno Clayton. »Črnici so ga ukradli! Zelo verjetno je, da so opazovali uporne mornarje. Prišli so ponoči, izkopali zaboj ter ga odnesli!«

Claytonova misel se je vsem zdela še najverjetnejša. Profesor Porter je žalostno majal z glavo in molčal. Le Ine je vedela, kaj pomeni izguba zanj — in zanjo.

Kar je še ostalo dneva, so ga hoteli uporabiti za selitev.

Clayton kot najbližji sorodnik in dedič svojega strica Johna Claytona je odločil, da bodo vso kočo izpraznili in vse stvari znosili na ladjo. Vzel jih bo, je dejal, seboj domov za spomin.

Pa Ine je ugovarjala.

Kako pa Pašič—Pribečević—Žerjavova vladat? Tej pa ni bilo zadosti 18 ministrov, temveč ta jih ima celo 21 — reci enaindvajset. Zraven tega še pet takoimenovanih državnih podtajnikov, kateri imajo skoraj isto oblast in iste pravice, kakor ministri sami. Tako imamo sedaj takoimenovane ministre brez portfelja. Po domače se to pravi: imamo ministre, ki imajo plačo, imajo avtomobil, imajo dnevnice, a nimajo ne pisarne, ne drugega dela, kakor samo agitacijo za velesrbsko ureditev države in za zmago onih, ki ščitijo državne tatove in sami tako brezvestno zlorablajo državni denar.

Tukaj smo navedli samo dva vzgleda. Imeli bi jih še več, toda prepričani smo, da bi nam »Gospodarja« zaplenili in naše ljudstvo potem ne bi izvedelo niti teh dveh razlogov.

Nauk: bodimo složni proti škodljivcem ljudstva in države.

zika si ne damo vzeti ne v soli, ne v uradih. Roke proč od tega, kar je naš!

Pa tudi, kaj bi se nočeno! Radič naznanja po svojih listih in govornih, da nam boče vzeti Prekmurje in druge dele Slovenije. On pravi, da je to hrvatska zemlja, da smo mi Hrvati! Kakor mi ne moremo biti Nemci, kakor ne moremo biti Srbi, tako tudi odklanjamo, da bi nas Radič imel Hrvat! Mi hočemo in bomo ostali Slovenci!

Stefan Radič najraje gre preobrat: Srbe, nas Slovence naj pustijo na miru. Mi bi imeli več pravic do hrvatske zemlje, kaj so kraji med Solto in Zagrebom pravzaprav slovenski. Tam ljudje ne govorijo »šta« in »što, ampak govorijo naš slovenski »kaja«.

Ko bodo prihajali hrvatski krošnjari na Slovensko agitirati za Radiča, povejti jim povsod: Bratje Hrvati, ostanite lepo na Hrvatskem, ne hodite k nam delat zgage. Mi imamo svojo slovensko stranko, ne potrebujemo ne velesrbske Pašičeve, pa tudi ne hrvatske Radičeve stranke. Pehvatiti ne pustimo naše zemlje, ne naših otrok, ne naših uradov. Slovenci smo, Slovenci hočemo ostati, naj nas je rodila slovenska mati!

SODOBNA RAZMOTRANJA NAPREDNEGA KMETOVALCA.

Nastopili so dolgi zimski večeri, ki se odlikujejo na vasi po svoji posebni pestrosti in svojih stoletnih kmetijskih običajih. Komaj so minila presenečenja, ki jih je pripravil svojim ljubljencem sv. Miklavž, že je napočil god nedolžnih otročičev, ki poteče tuintam prav živahno, pristivši za seboj včne sledove na koži razvnetih slavljencev. Ob priliki lučtenja bučnic in fizola spleta nadebudna mladež mična voščilca k Novemu letu, in posameznih praznikov. Sklepe matere pa prirejajo bale in različne poročne darove svojim hčeram in sinovom.

Kaj delajo ob takšnih prilikah umni možje kmetovalci? Mar tudi oni spominjajo o darovih sv. Miklavža, ali čakajo na darilca božjega detetca? Ne. Napreden kmetovalec ne pričakuje od nikogar gmoine podpomoči iz stiske za vsakdanji živež, marveč se zanaša edino na svoj bister razum in na svoje mišičave roke. Umen kmetovalec govori sploh nerad o stvarih, ki jih je rodila in nato zopet pogoltnila takoimenovana »zlata doba«, temveč trezno presoja sedanjí težaven položaj kmete ter dela načrte za bodočnost na popolnoma trdni podlagi. Kajti časi se naglo spreminjajo in temu primerno se mora ravnati način vsega življenja na zemlji.

Umeni kmetovalec napravlja v zimskem času načrte za bodočo kmetijsko delovno dobo. On vrši potemtakem poleg navadnih tekočih poslov tudi nenavadne, izvanredne posle.

K tem poslom prištevamo: Preiskovanje zemlje z ozirom na hranilne snovi in druge sestavine v njej, preiskovanje domačih gnojil in njihovih sirovin, različnih krmil in krmilnih pripomočkov, določitev kalivosti semen, določitev tolsčobe, mlečnega sladkorja, beljakovin (albuminov), sirnine (kaseina) v mleku, nadalje analizo pitne vode, preizkušnjo vina glede vsebine alkohola, sladkorja, prostih in izhlapnih kislin, kakor tudi kemijsko analizo modre galice, določitev drobnosti žvepla za vinograde itd. itd.

Preiskava njivske zemlje je najboljša kazalo za gnojenje v splošnem, osobito pa tudi za gnojenje s posameznimi umetnimi gnojili. Nikdo naj ne gnoji svoje zemlje z umetnim gnojem, ne da bi jo dal poprej preiskati po kemičnem preizkuševališču.

Francoze je podžigala misel na nesrečnega Arnota, črnce pa je iznenadil nepričakovani napad in vrhu tega so se le slabo ustavljali puškami in samokresom s svojimi puščicami in sulicami. V manj ko pol uri je bila vas v rokah Francozov.

Črncev je mnogo padlo v boju, drugi so pobegnili, nekaj pa so jih Francozi zajeli.

Začelo se je iskanje in popraševanje za Arnotom. Skrbno so pregledali vso vas, prebrskali vsako kočo, pretaknili vsak kotiček, pa Arnota ni bilo nikjer —.

Popraševali so z znamenji ujetnike, našli tudi črnca, ki je z Ino govoril v svoji polomljeni angleščini, pa ničesar gotovega niso zvedeli o usodi svojega tovariša. Razburjeno kričanje in krilenje z rokami in par angleških besed o »neznani strahu«, o »zlih duhovi«, ki prebivajo v džungli, — to je bilo vse, kar so dobili v odgovor na svoje popraševanje. Bolj in bolj se je Francozom utrjevalo prepričanje, da so črnci njihovega tovariša ubili in — snedli.

Prenočili so v naselbinah, drugo jutro pa so se vrnili na obrežje. Izprva so nameravali vse črnce pobiti ter se krvavo maščevati za Arnotovo smrt. Pa opustili se te maščevalne naklepe, zadovoljili so se z žrvvami, ki so padle v nočnem boju, tisto so povežali ujetnike, da bi ne mogli kmalu za njimi, in so odšli.

Zalostno poročilo Carpenterjevo je potrdilo poveljnika križarke v njegovem sklepu, da nenadoma odpotuje.

Ine se je vidno prestrašila.

Zamanj so iskale njene nemirne oči junaškega rešitelja, ko se je vrnil Carpenter s svojimi ljudmi. Otožna zamišljenost je legla na njen mladi obraz.

Vedela je, da bi se bil gotovo vrnil, če bi ga ne bila zadržala nepremagljiva ovira. O — poznala je svojega belega junaka! Ženska, in če je tudi sama mlada dekle,

Določitev najvažnejših hranilnih snovi za kmetijske rastline, dušika, fosforove kisline, kalija in apna stane 18 dinarjev, za člane kmetijskih podružnic pa polovico manj. Vposlati se mora najmanj 2 kg zemlje v primerni vrečici ali zaboju najbližnjemu drž. kmetijsko-kemičnem zavodu (Maribor, Ljubljana). Stroške odposiljatve nosi odposiljatelj sam.

Za določitev solitnega dušika v hlevskem gnoju se plača 7 dinarjev (člane kmetijskih podružnic plačajo polovico, t. j. 3.50 din.). Poslati je treba najmanj 400 gramov gnoja v stekleni posodi.

Preiskava krmil z ozirom na vsebino sirovega proteina, sirove tolsče, brezdušičnega izvlečka, sirovega vlakna, ki je neprebavno, vseh beljakovin in amidov stane 30 din. (polovica 15 din.). Poslati je najmanj 500 gramov dotičnega krmila v stekleni posodi.

Če nakupimo semensko žito ali travno seme, je zelo važno za nas vprašanje kalivosti semen. Kalivost se navadno jamči v odstotkih. Določitev stane 2 din. Poslati moramo 250 gramov v papirnati vrečici.

Napredni gospodarji izmenjavajo krave, ki molzejo slabo, vodeno mleko z dobrimi molznicami. Kot dobre molznice veljajo krave, ki dajejo letno 1800 litrov mleka, ki mora vsebovati najmanj 3% tolsčobe. Za določitev tolsčobe po Gerberju se plača samo 1 din.

Naprednemu kmetovalcu tudi ni vse eno, kakšno pitno vodo ima na svojem dvorišču in kakšne kakovosti so različna sredstva za pokončevanje rastlinskih in živalskih škodljivcev.

Vesten družinski oče se zanima celo za odpadke svojih malčkov, kajti od teh je odvisna prebava in njih telesno zdravje. On motri pazljivo razne barvane otroške igrice, ki bi utegnile škodovati zdravju otrok ter jih v sumljivih slučajih vposlje kemičnemu preizkuševališču v preizkavo.

Na dlani leži zategadelj, da je od pravilnega razumevanja takšnih in enakih gospodarskih vprašanj odvisno gospodarsko in zdravstveno stanje posameznih kmetijskih družin. Blagostanje na kmetih pomenja obenem tudi Blagostanje države, ki je sestavljena po ogromni večini iz kmetijskih družin.

To so vprašanja, ki jih pretresa umni kmetovalec ob dolgih zimskih večerih.

Vek, Štampar, ekonom.

Volilci SLS!

Naša škrinjica je

1.

!! prva !!

Slovenci se nočemo pas bit', pa tudi pohrvatiti ne!

Slovenci smo se dolga desetletja borili proti pomembjevanju. Odločno se bijemo tudi proti grdi nameri Pašičevcev in Pribečevcev, da bi nas posrbili. Mi ne sovražimo Srbov, ampak smo prijatelji pravega bratskega sporazuma. Hočemo in zato se bomo tudi borili, da se nas Slovencev nikjer ne bo zapostavljalo. Saj niso priberali v to državo. Mi hočemo Slovenci ostati, hočemo imeti s Srbi in Hrvati enake pravice. Slovenskega je-

»Mogoče je«, je pravila, da se beli neznanec vrne šele, ko bomo mi že odpluli. Boječ je, plah. Morebiti si ne bo upal priti koj s Carpenterjem in Arnotom. Morebiti tudi da vobče ne bo hotel z nami. Stvari, ki so v koči, so njegova last, tako je napisal na vrata, ko smo prvikrat prišli sem. Kako bi bil žalosten in nesrečen, če bi mu vse odnesli —! Tudi hvaležni mu moramo biti in mu že radi tega pustiti njegove stvari. Mnogo dobrega nam je storil!

Predlagam, da počakamo s selitvijo, dokler se ne vrne Carpenter, in šele potem ukrenemo, kaj bo s stvarmi gospoda Johna.

Med takimi pogajanji je minil dan in stvari so ostale v koči.

Tisto noč so izgnanci prvikrat spet spali v udobnih posteljah in ni čuda, da so se zbudili šele pozno drugega dne.

Prvo vprašanje je seve bilo, ali se je poročnik Carpenter že vrnil.

Ni ga še bilo. Se še tudi ni mogel vrniti. Pot do naselbine je bila dolga in težavna in kdo ve, ali ni bilo treba iti iskat Arnota še dalje v pragozd.

Vkljub temu je celo kapitan sam proti večeru kazal vznemirjenje. Vsaj sela bi bil lahko poslal Carpenter, je pravil. Že se je dogovarjal, da pošlje ob prvem svitu drugega dne novo četo za Carpenterjem, ko poči strel na obali.

Stráža na robu džungle je dala dogovorjeno znamenje. Carpenter se je vrnil.

Njegovo poročilo je bilo kratko, kruto in krvavo.

Ob poznem mraku so prišli do naselbine. Sled je bila čisto razločna. Obkolili so vas in jo ponoči napadli.

Na mah so se polomila lesena vrata pod težkimi udarci, kratek pa hud boj se je vnel na ulicah in potih med kočami.

ima bistre oči —. Ni vsega povedala oni večer, ko je pravila svoje dogodivščine —.

Vrnil se bo —!

Križarka ni smela odpotovati —! Za vsako ceno jo je bilo treba še zadržati, vsaj za teden dni —.

Krčevito je iskala, pod kako pretvezo bi se dal zavleči odhod. Pravega vzroka ni smela, — ni mogla povedati. Saj niti sama pravzaprav ni vedela, zakaj se tako zelo boji, da bi beli neznanec prišel prepozno —.

In česar ni uganil izkušeni ladijski kapitan, to je uganilo mlado dekle —.

»Gospod kapitan«, se je pogumno oglasila, ko je poveljnik križarke napovedal, da koj odpotujejo, — ali se vam ne zdi mogoče, da bi poročnik Arnot še živel? Kdo ve, kaj se je zgodilo! Morebiti pa je rešil beli neznanec tudi njega —. Morebiti leži kje ranjen v divjini, ne more potovati, in beli neznanec mu strže —. Kako strašno bi bilo za gospoda Arnota, če bi recimo čez teden dni prišel h koči in na obrežju ne bi našel nikogar več —!

Kapitan se je zamislil.

»Kar pravite, gospodična, je vsekakor mogoče —. Dvoje se mi čudno zdi. Naši ljudje niso našli v naselbinah nobenega sledu o Arnotu. Niti njegove obleke ne —. To je eno. Drugo pa je tole. Vaš rešitelj je odhitel v gozd, ko je slišal streljanje, — vkljub temu da je bil že pripravljen iti z vami. Sami ste dejali, da je šel na pomoč našim ljudem. Plemenit človek je, to sem spoznal iz vašega pripovedovanja. Vam vsem je več ko enkrat rešil življenje. Verjetno je torej, da je uporabil vse svoje moči in zmognosti ter rešil tudi gospoda Arnota. Če bi ga ne bil mogel rešiti, bi bil mislim vsaj povedati prišel —.

(Dalje prihodnjik.)

Politični ogled.

Država SHS.

Člani PP vlade imajo velike skrbi in pogosta posvetovanja radi kandidatov in pa radi tega, kako bi izvedli in upravičili nasilje proti opozicijskim strankam. Za povod »obznanje« proti HRSS so se poslužili izmišljenih dogovorov in dokumentov, kakor je to bilo parkrat pod staro Avstrijo, ko so Slovane obtoževali veleizdajstva. Pribeževičevo glasilo »Reč« v Beogradu je prineslo 20 točk ponarejenega dogovora med rusko komunistično stranko in HRSS. Ta »dogovor« je tako površno ponarejen, da ni niti napisano, kje in kedaj se je sestavil in sklenil. Dunajski listi trdijo, da je na Poljskem več uradov, ki izdelujejo raznovrstne ponarejene dogovore kar po naročilu. Če bo vlada skušala opozicijske stranke izločiti iz volilnega boja, bo prišla v največjo nasprotstvo s pravosodjem. Sodišča se držijo postavbe in vlada ne more prepovedati kandidatnih list, ki odgovarjajo postavnim predpisom. Ena kandidatna lista HRSS in sicer za Srem je že sodnijsko potrjena. Pogajanja med radikali in samostojnimi demokrati slabo napredujejo, ker hočejo samostojni demokrati radikale povsod izriniti. Igra z radikali v Hrvatski je prav ista, kakor v Sloveniji Žerjavova, ki hoče na nepošten način zase pridobiti radikalne glasove, radikalom pa noče odstopiti nobenega resnega mandata. Razmerje med radikali in samostojnimi demokrati je v težki krizi in ni izključeno, da se bodo vršile volitve brez samostojnih demokratov, kajti radikali jih hočejo iztirati iz vlade. Enake težave se porajajo pri postavljanju nosilcev list in okrajnih kandidatov. V Srbiji bo mnogo cepljenih radikalnih list.

Zmeda v Albaniji.

V Albaniji je zopet v krvavih bojih vzplamtelo staro sovraštvo med južnimi in severnimi plemeni. Albanska vlada obtožuje našo vlado, da podpira ustaše. Te obtožbe so seveda pretirane, gotovo je pa to, da se sovraštvo v Albaniji neti in hujska ne samo iz Rima, ampak tudi iz Beograda.

Nova balkanska zveza.

Beograjski listi poročajo o novi balkanski zvezi in trdijo, da je Rumunija že pristala na to, da sklene novo balkansko zvezo z Grčijo in Jugoslavijo. Trdi se, da se bodo pričela pogajanja te dni in da bo pri njih igral posebno ulogo bivši predsednik grške vlade Venizelos. Ravnotako poročajo, da se je v tem cilju ob priliki svojega bivanja v Parizu sestal z Venizelosom in Politisom, grškim poslanikom v Parizu. Gotovo je, da se na Balkanu pripravlja več zvez, ki se ne morejo imenovati balkanske zveze v smislu predvojne zveze, ampak zveze nazadnjaštva in velekapitala proti socialnim strujam. Napoveduje se tudi obisk predsednika bolgarske vlade Cankova v Beogradu in Bukarešti.

Umik Mussolinija.

Ra kritja raznih fašistovskih zločinov so tako vplivala na Mussolinija, da je nepričakovano predložil zbornici načrt izpremembe volilnega zakona. Mussolini predlaga v glavnem vzpostavitev prejšnjega demokratičnega volilnega reda. Mussolini hoče s tem načrtom omogočiti povratek demokratično-ustavnih razmer in upa, da opozicijo pridobi za pozitivno sodelovanje, obenem pa jo spravi s fašizmom. Med političnimi krogi je napravil nepričakovani korak Mussolinija velik vtis, prevladuje pa mnenje, da je to poslednje zvonjenje fašizmu. Zbornica se je odgodila do 3. januarja.

Medzavezniški dolгови.

Ameriški finančni referent komisije za ureditev evropsko-ameriških dolgov je izjavil, da se Francija še ni uradno pogajala s komisijo o ureditvi. Najboljše bi bilo, če bi Francija plačevanje svojih obveznosti uredila tako kakor Anglija. Ko bo Francija enkrat začela odplačevati svoje dolgove Ameriki, bo gotovo tudi tirjala Poljsko, Češko, Rumunijo in Jugoslavijo za velike izposojene svote.

Splošni med tovarnarji obojza.

Angleško časopisje se obširno bavi s tožbo, ki jo je naperila znana tvrdka Krupp proti angleški tvrdki Vickers. Angleška tvrdka Vickers je izrabljala Kruppov patent za izdelovanje vžigalic za topovske izstrelke že pred vojno proti primerni odškodnini. S temi granatami so pozneje Angleži streljali na nemške vojake. Po sklepu miru pa se je angleška tvrdka branila še nadalje plačevati odškodnino, vsled česar jo Krupp toži za odškodnino. Tožba je napravila v Nemčiji silno mučen vtis.

PAŠIČU IN ŽERJAVU BO POMAGAL NA KONJA.

kdor bo 8. februarja 1925:

1. Ostal doma in ne bo šel glasovat za edino pravo slovensko stranko, to je za našo Slovensko ljudsko stranko.

2. Kdor se bo dal premotiti in bo vrgel volilno kroglico v škrinjo Pašičeve velesrbske radikalne stranke ali v škrinjo Žerjavovih samostalnih demokratov.

3. Kdor bo zapustil slovensko stranko in bo dal svojo kroglico Hrvat Radiću ali njegovemu plačanemu agentu Prepeluhu.

4. Kdor bo cepil skupno slovensko fronto, ki se zbira v naši Slovenski ljudski stranki.

5. Kdor bo šel pri teh zgodovinskih važnih volitvah bodisi s Pašičem, Žerjavom, Radičem ali Prepeluhom, bo pomagala zopet krivici, Velesrbom in Pašiču na konja. Vsak tak dela proti slovenski samostojnosti, vsak tak je — mirno rečeno — janičar, iskarijot in tat slovenske sreče.

PRISEGA ZVESTIH SLOVENSkih MOZ IN FANTOV.

Posebno lepi, iskreni, mnogobrojni obiskani ter podučni so letošnji volilni shodi v Slovenskih goricah. Kakor da bi se zbirala prava vojska za obrambo naših verskih svetinj, slovenske časti, slovenskih pravic, tako se zbirajo naši volilci od vasi do vasi, od fare do fare. Na volilnem shodu ene največjih občin okraja Sv. Lenart je ob koncu zborovanja vstal star sivolas mož kot govornik in je govoril sledeče.

Prijatelji, mladi in stari! Danes smo slišali, zakaj gre. Nič ni treba več govoriti. Vsi vemo, kaj nam je storiti. Dne 8. februarja moramo zmagati, naj stane kar hoče. Može in fantje! Vstanite! Dvignite vsak tri prste desne roke! Govorite za menoj: »Gospod Bog! Ti si nas ustvaril kot Slovence. Oblagodaril si nas z milodonečo materno slovensko govorico. Dal si nam lepo zemljo, na kateri živimo! Nad nas so prišli neprijatelji od vseh strani. S satanskimi zvijačami in hudobnimi naklepi hočejo, da bi se jim Slovenci prodali. Razkosati nas hočejo. Naša edinost, bratska sloga jim mrzi. Pošiljajo k nam krive apostole, ki bi nas radi zapeljali na kriva pota. Mi pa Ti obljublamo, slovesno izjavljamo, da bomo šli vsi kot en mož na volišče, da čuvamo svetinje, ki si nam jih Ti izročil v varstvo. Slovesno si prisegamo, da od nas nihče ne bo ostal doma, da bomo vse naše sode, vse znance in prijatelje spravili na pravo pot in jih 8. februarja spravili na volišče. To bomo storili, kakor nam boš Ti ljubi Bog pomagal!«

Celi zbor je glasno ponavljal to prisego. Može in fantje so si krepko stisnili desnice Svečan in v srce segajoč je bil ta prizor. To je znak, kako globoko čutijo naši ljudje potrebo, da izide naša Slovenska ljudska stranka iz teh pomembnih volitev kot popolna zmagovalka. K tej obljubi ali prisegi, ki je kipela iz odkritosrčne ljubezni naših mož do naših narodnih svetinj, nimamo ničesar dostaviti. Prisega je govorila dovolj.

ZERJAVOV PRIJATELJ IN ZAVEZNIK SE VSILJUJE DELAVCEM ZA KANDIDATA.

Socialdemokratska stranka postavlja za glavnega kandidata na Stajerskem ljubljanskega advokata dr. Koruna. Mož je nobel gospod. Vozi se z avtomobilom in v fini kočiji okoli. O njem je znano, da je debel prijatelj in politični zaveznik dr. Gregor Žerjava. Ko je bil Korun socialistični poslanec, ni za delavsko ljudstvo ničesar napravil. Dr. Korun je ožji zaveznik Antona in Etbina Kristana, ki ju je Pašičeva vlada celo na višjo zahtevo postavila k vladnim jaslom. Anton je postal glavni upravitelj državnega veleposestva v Belju, a Etbin je še sedaj Pašičev zaupnik in mastno plačani komisar za izseljence v Ameriki. Korun in oba Kristana, Tokan in Kopač so v parlamentu bili vedno zagrizeni nasprotniki samostojnosti Slovenije. Zakaj? O tem ve več Pašič

Dr. Korun, kandidat socialnih demokratov nikdar ni skušal bede in pomanjkanja. Iz pravih kuje zlate rumenjake in sedaj še za šport lovi delavske glasove. Od svoje prve žene — Slovenke — se je dal ločiti, da se je lahko po pravoslavno oženil s Srbkinjo

Socialističnim volilcem častitamo, da so si dali vsiljiti advokata dr. Koruna za kandidata!

ŠE ZA NAŠE CESTE NIMAJO DENARJA.

Požrešni velesrbski centralizem, za katerega so leta 1921 glasovali Pašičevi radikali, Pribeževičevi demokrati in Pucljevi samostojneži, je nam Slovincem letos požrl tudi državne prispevke za vzdrževanje okrajnih cest. Ljudje božji, pogledjte, kak švidel se je tu zgodil.

Naša država še naprej pobira deželne doklade na zemljiški davek. Te doklade niso baš posebno nizke. — Znašajo 150 odstot. na direktni davek. Mi Slovenci Stajerci plačujemo teh doklad gotovo nad 15 milijonov dinarjev. Prej več ko manj. V kak namen so bile te doklade namenjene? Predvsem za naše okrajne in deželne ceste in bolnišnice.

Kaj se je zgodilo z bolnišnicami, je znano. Več kot polovico bolnikov je Pašičeva vlada v Sloveniji vrgla na cesto, čeravno slovenski davkoplačevalec plačuje tudi v to svrhu tako, da kar »kri švicaš«. To je krivica, ki vpije do neba! Slovenski bolniki in davkoplačevalci pa pravijo: Bo kmalu prišel čas — 8. februar — ko bomo s krivičnimi, ki se zbirajo okoli starega Pašiča in Pribeževiča ter Žerjava, obračunali.

In kaj je beograjska vlada napravila s podporami za ceste? Za 1. 1924 noče izplačati okrajnim zastopnikom. N. pr. mariborski okrajni zastop bi moral dobiti okoli 400.000 D, a ne dobi nič, ptujski približno isto. Kam bo Pašič neki dal ta denar?

Ne mirujemo poprej, dokler ne dosežemo po naši Slovenski ljudski stranki, da Slovenija postane samostojna. Z našim denarjem ne sme imeti Pašič nič več opraviti! Zatorej pa volilci vseh poštenih strank, glasujte 8. februarja za Slovensko ljudsko stranko, ki hoče in bo izpeljala samostojnost Slovenije.

Prireditve.

Orlovski prireditelji pri Sv. Petru niže Maribora. V nedeljo, dne 28. t. m., priredi popoldne po večernicah orlovski odsek Sv. Peter niže Maribora prav mično božičnico. Prijatelji mladine, pridite! Vstopnina 3 dinarje. Bog živi!

Gornja Radgona. Naše Kmetijsko bralno društvo se je prekrstilo v katoliško prosvetno. Na Štefanovo po večernicah proslavi to društvo Meškovo petdesetletnico. Na sporedu je petje, prisrčan prizor: Ob Meškovi 50-letnici, ki ga je sestavil tomaževski gospod župnik Matija Zemljč, slavnostni govor in Meškova igra: »Pri Hrasovih«. Vabimo k obilni udeležbi.

Kmetijsko bralno društvo Dornova priredi dne 6. januarja 1925 diletantsko predstavo »Tri sestre« v Društvenem domu Hajdin pri Ptuj, začetek točno ob 15. uri. Vabljeni so vsi člani in prijatelji Kmetijskega bralnega društva. Domača in sosedna društva naj se blagovolijo ozirati na to. Odbor.

Središče. Ljudski oder uprizoni na Štefanovo točno ob 6. uri zvečer v Društvenem domu v Središču ljudsko igro s petjem iz turških časov v osmih slikah »Miklova Zala«.

Zreče. Društvo »Straža« bo na Štefanovo po prvem cerkvenem opravilu imelo občni zbor. Obiskal nas bo nam že znani govornik: gospod Uranjek, rudar in posestnik v Grižah. Na važno zborovanje pridimo vsi stanovci.

Braslovče. Naša Dekliška zveza ima svoj redni občni zbor na Novega leta 1925 v cerkveni hiši z zanimivim sporedom. Uljudno se vabijo že danes mladenke in žene, da se vse v prav obilnem številu prijateljsko snidemo. Bog živi!

St. Jur ob juž. žel. Slovensko katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 28. decembra po večernicah v Katoliškem domu božičnico za uboge šolarje. Orlovski naraščaj igra pri tem dve lepi otroški igri: »Pijanec« v dveh dejanjih in »Kaznovana radovednost« v 1 dejanju. Povabljeni vsi prijatelji mladine.

Tedenske novice.

Vsi cenj. naročniki, ki še niso dobili položnic, dobe iste v novoletni številki. — Upravništvo.

Krajevne organizacije Slovenske ljudske stranke opozarjamo, da smo pretekli teden razposlali vsem organizacijam okrožnice. Ako katera organizacija okrožnice ne bi prejela, naj nam takoj sporoči. Tajništvo SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

Invalidi iz italijanske fronte vprašajo g. dr. Lj. Pivka, profesorja iz Maribora in kandidata demokratske Žerjavove stranke, ali mu je znano, kdo je pri Carzanu zakrivil, da je storilo nesrečno smrt na stotine slovanskih fantov in mož. G. kandidata dr. Pivka vprašamo, ali je kaj v sorodu s tistim oficirjem, ki se je pisal Pivko? — Invalid, ki je zgubil nogo na italijanski fronti.

Dr. Pivko se še hvali, da je kot avstrijski oficir na italijanski fronti izdal del avstrijske bojne fronte Italijanom. V teh strelskih jarkih so bili sami slovanski vojaki. Italijani so natanko vedeli, kam morajo nameriti topove in strojne puške. Ljudje pravijo, da je izdajstvo in ovaduštvo za dobre stvari sicer včasih potrebno. A ono osebo, ki je izdajstvo izpeljala, gleda vsakdo po strani. Ne moreš mu zaupati. Iz tega vzroka pravijo invalidi in druge žrtve svetovne vojske, da naj gre dr. Pivko kandidirat za poslanca k Italijanom. Mi Slovenci ga odklanjamo!

Kdo je Drofenik, ki se je prodal Žerjavu? Ko je bil šentjurski Drofenik še poslanec Samostojne, se je v Beogradu na vse kriplje potegoval za velesrbsko ustavo. Z vsemi štirimi se je branil slovenske samostojnosti. Po Drofenikovem naziranju Slovenci nismo sposobni, da bi bili sami zase. Drofenik hoče, da mora biti Slovenija pod velesrbsko Pašičevo in Pribeževičevo komando in kuratelo. Dobro bi bilo pogledati v zapisnike odborov in narodne skupščine. Iz teh bo razvidno, kako se je Drofenik trudil kot samostojni poslanec, da Slovenci ne bi ušli iz Pašičeve mreže. So ljudje na svetu, ki bi za Judeževe groše svoje otroke prodali!

Orjuncem poberite orožje, a ne poštenemu kmet-skemu ljudstvu! Glavarstva zahtevajo, da bi morali ljudje tudi za domača orožja imeti orožne liste s fotografijami. Moj Bog, s čem pa se bomo branili na deželi proti roparjem, če smo napadeni. Naj oblast raje odvzame klativitezem — orjuncem vse orožje!

Mariborske novice. Zadnjo nedeljo so bili na zelo slovesen način od samega škofa blagoslovljeni trije novi zvo-

novi za stolno cerkev. Posebno mogočen vtis je napravil veliki zvon. Zvone so potegnili v zvonik s pomočjo avtomobila požarne brambe. Novi zvoni bodo prvič zvonili na sveto noč. — Sedaj pred prazniki je v našem mestu zelo živahno. Šolska mladina prireja božičnice, ljudje iz dežele hodijo kupovat v mesto, zapet drugi prinašajo na trg razne jestvine. — Središče vseh pogovorov po gostilnah, kavarinah in na cestah je strašen trojni umor v družini Mikla na Ruški cesti v Studencih. Podrobnosti o tem umoru pa prinašamo na drugem mestu.

Zverinski umor v Studencih pri Mariboru. Že v zadnjem »Gospodarju« smo poročali o grozoviti krvavi žalostni igri, ki se je dogodila v Studencih pri Mariboru, v hiši čevljarkega mojstra Mikla. Dne 12. t. m. zjutraj so našli Miklovi pomočniki, ki so prišli na delo, v stanovanju svojega gospodarja njegovo ženo mrtvo in ležečo na tleh v mlaki krvi. Orožniki in mariborska policija so takoj pričeli preiskavo in dognali, da je bila Miklova žena umorjena. Ko so stanovanje natančneje preiskali, se jim je nudil še grozovitejši prizor. V postelji so našli v odejo zavito in tudi mrtvo malo hčerko; ubogemu otroku je bila glava s kladivom popolnoma razbita. V stanovanju je bilo vse razmetano in ugotovili so, da je zmanjkalo mnogo parov novih čevljev ter precej usnja; nedvomno je torej bilo, da se je izvršil rop. Ker gospodarja Mikla tudi niso nikjer našli, je bilo jasno, da so roparji tudi njega spravili s poti. Za roparji je bila takoj odredjena stroga preiskava in tudi policije je bil kmalu poplačan. Umora je bil osumljen mizarjski mojster Zlahtič iz Brega pri Ptuj. V njegovem stanovanju so našli pri Miklu oropane stvari in na podlagi tega je bil takoj aretiran. Svoje dejanje je tajil ter nikakor ni hotel izdati imena svojega pomagača in kraj, kamor sta skrila truplo ubitega čevljarja. Radi tega je policija najprej preiskala obrežje Drave, ker je bila prvotno mnenja, da je bilo truplo vrženo v reko. Nazadnje so jo pa našli na pravo sled stari čevlji, katere je pustil eden od morilcev v stanovanju Mikla, ko si je preobul nove. Čevlji so bili vsi oštrofani z gnojem, zato je začela policija preiskovati gnojišča v okolici Studencev. Na gnojišču mesarja Copettija na Betnavski cesti so res našli na truplo umorjenega čevljarja. Zakopano je bilo plitvo, tako da so noge molele iz gnoja. V bližini gnojišča se nahajala majhna lesena baraka, kjer so našli mesto, na katerem je bil Mikl umorjen. Truplo je kazalo znake naravnost živinskega zločina. Pri raztelesenju so dognali, da so mu morilci vrgli najprej vrh okoli vratu in ga hoteli na ta način zadušiti. Očividno pa se jim je še pravočasno izmaknil in iztrgal iz rok. Nato so ga zločinci zabodli, toda Miklu se je bržkone zopet posrečilo uteči. Končno so ga pobili s kladivom. Na zahodni strani barake se nahajata dve s krvjo napolnjeni luži, iz katerih je razvidno, da je ranjeni Mikl od tam stekel še kake štiri korake naprej, nakar so ga morilci potolkli in mu razbili lobanjo. Nato so ga odvedli za noge, tako da se je glava drsala po tleh, 25 korakov daleč do gnojišča, kjer so na površju izkopali plitvo jamo in potem v njo zagreblili truplo nesrečne žrtve. Še sedaj se vidi krvava sled po travi, katero je napravila razbita glava. Po čevljih, ki so pokazali policiji pot do Miklovega trupa, so dognali tudi drugega morilca, ki je pomagal Zlahtiču izvršiti grozoviti umor. Čevlji so bili narejeni v mariborski kaznilnici za nekega Čiča, ki je odsedel tamkaj triletno kazen, pozneje pa je bil pri Zlahtiču za mizarjskega pomočnika. Z Zlahtičem sta se spoznala v kaznilnici, kjer sta bila skupaj zaprta. Ko so prišli orožniki po Zlahtiča, seve niso sumili, da je njegov skrivlec Čič. Ta jim je pomagal z nositi skupaj oropane stvari ter jih je pozneje nesel z orožniki na kolodvor. Takoj za tem pa je neznano kam izginil in dosedaj je bilo še vse iskanje za zločincem brezuspešno. Zlahtiča so te dni pripeljali v mariborsko jetnišnico. Zaprli so pa tudi njegovo ženo, o kateri sumijo, da je vedela za strašen zločin svojega moža. Dosedaj še zločinec ni ničesar priznal, toda vsi znaki valijo krivdo na njega in njegovega pomočnika in kljub tajeju svoji usodi, katero si je zaslužil s tako živinskim zločinom, kakor ga Maribor dosedaj še ne pozna, ne bo ušel.

Kako liberalni učitelji izrabljajo kraljev praznik. Pri Sv. Rupertu v Slov. gor. je učitelj Jakopc na kraljev praznik, dne 17. decembra, v svojem nagovoru na šolske otroke udaril po katoliški Cerkvi. Učitelj je deci glasno govoril, da katoliška vera niti ni boljša, kot kaka druga (n. pr. judovska) in da so vse vere enake. Stariši, ki so bili navzoči, so se silno zgražali nad besedami liberalnega učitelja, kateri niti na tak dan ne more brzdati svoje strankarske strasti in sovraštva proti vsemu, kar je krščansko. Ta nastop učitelja Jakopca je zopet jasna priča, kaka bi bila šola, če bi zmagali ljudje Jakopcevega kova, kateri se zbirajo v demokratski Žerjavovi stranki. Ruperčani si bomo ta napad na krščansko šolo za 8. februar dobro zapomnili. Ne ene kroglice ne bo od naših poštenih mož in fantov dobila liberalna stranka! Vsi bomo vrgli svoje volilne kroglice v škatlo naše krščanske Slovenske ljudske stranke, to je v prvo škrinjico!

Cesta Senarska—Bregova, katero na novo gradi lenarčki okrajni zastop, je dograjena že do hriba pod Sv. Antonom. Antonjevcami želimo, da bi ta cesta bila že prav kmalu dograjena. Tako dobimo najkrajšo zvezo Ljutomer—Sv. Lenart.

Kako Žerjavov advokat dr. Gorišek sramoti slovenskega kmeta. Gospod Matija Vračič, župan v Senarski pri Sv. Lenartu je za okrajni zastop vozil na ceste prodec iz svoje jame. Ko je navozil prodec tudi na cesto v trgu Sv. Lenart in okolici, je advokat dr. Gorišek, ko se je vozil s sodnikom Čemerjem kričal nad članom okrajnega zastopa: »Ta prodec (gramoz) je tako slab, da je to navadna kraja«. In še druge besede je izustil advokat nad našim kmetom! Mi kmetje pa pravimo: Ceste popravljamo mi, plačujemo tudi mi, vi pa z vašimi avtomobili samo ceste uničujete. Če bo advokat dr. Gorišek

preveč glasen, bomo mu katero zagodli, da mu bo brenčalo po ušesih!

Veliki župan Pirkmajer hoče na zahtevo advokata dr. Goriškega brez povoda razpustiti okrajni zastop pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Liberalni advokat dr. Milan Gorišek se hvali, da mu je veliki župan dr. Pirkmajer obljubil, da bo okrajni zastop razpustil ter njega ali koga od njegovih postavil za gerenta. Tako upa dr. Milan polastiti se s pomočjo velikega župana tudi okrajne hranilnice. Naš denar bi mu dišal! Če veliki župan res nasede Goriškovi zahtevi, kar pa ne verjamemo, je to velikanska krivica. Pri zadnjih volitvah je imela dr. Goriškova stranka v celotnem okraju samo 92 glasov, a naša Slovenska ljudska stranka pa 3277! Razven par občin so vse občine v naših rokah. Če hoče g. veliki župan izvršiti nasilje, bomo dne 8. februarja po celotnem okraju pokazali, da dr. Gorišek niti 5% ljudi nima na svoji strani!

Nevarna tatinska družba v Mežiški dolini zasačena. Zadnji čas je bilo v prevajalskem okraju izvršenih več državnih tatvin in vlomov. Tako so tatovi vlomili v prodajalno kmetijske zadruge v Prevaljah ter odnesli raznega blaga v vrednosti za par stotisoč kron, nadalje so vlomili pri gostilničarju Antonu Hribnik ter mu odnesli tobak iz trafike ter nekaj žganja in denarja, posestniku Josipu Plešivčniku so ukradli iz mlina dve vreči moke, gostilničarju Antonu Lajmšu pa so pobrali perilo, ki se je sušilo pod streho ter nekaj obleke. Obiskali so tatovi tudi Kotlje. Zasklali so gostilničarju Antonu Zetrich 80 kg težkega prašiča, ter ga odnesli, posestniku Francu Čevnik so v eni noči pokradli 11 kur in 2 purana. Zares niso mogli živeti slabo. Slišalo pa se je o tatvinah tudi po drugod okoli. Opravičen strah je zato navdval vse prebivalce. O tatovih nikjer ni bilo nobenega sledu. Videlo se je, da so v svojem poslu dobro izurjeni. Slednjič se je vendar le posrečilo orožnikom v Prevaljah izslediti gnezdo te nevarne tatinske družbe. Imeli so svoje bivališče v po domače Žerjavovi bajti v Podkraju, občina Prevalje. Tri ptičke so že ujeli. Ime jim je: Ivan Vrečar, 29 let star, zelo nevaren tat, ki je bil pobegnil iz ječe v Celju, kjer bi imel še sedeti 15 mesecev. Da bi ga ne dobili, se je izdal pod tujimi imeni. Imel je kar tri delavske knjižnice, eno na svoje pravo ime, drugo na me Martin Lipovšek, tretjo na ime Jožef Šelih. Pomagača sta mu bila Karl Pristovnik in njegova žena. Ko so prišli orožniki izvršiti hišno preiskavo, so našli doma samo ženo ter veliko zalogo ukradenih reči, moška sta bila na delu v gozdu. Ko sta izvedela za preiskavo, sta hotela pobegniti in sta jo ubrala peš proti Mariboru. V Marenbergu sta vstopila v vlak ter se s tem ujela v past, zakaj v vlak ju je že pričakoval pripravljeni orožnik. Tatovi so tuji in so se tukaj naselili pred četrletom. Zgoraj omenjene tatvine so že priznali. Sumi pa se, da so imeli še druge pomagače in imajo na vesti še več tatvin.

Od Sv. Jurja ob Ščavnici. S Polenšaka poročajo v zadnji številki našega lista, da še to jesen nikdo ni umrl, pri nas pa smo imeli minulo soboto na Lucijino kar tri mrljice. Pokopali so med drugimi mlado ženo, 37 letno Zefiko Pekl iz Ženika, katera je zapustila štiri nepreskrbljene otročice; najstarejši je star 4 leta, najmlajša Francička pa komaj nekaj nad 2 meseca. Pred 14 dnevi je še bila zdrava pri babici Pelcl Mariji v Rožičkem vrhu, katera je bila takrat na smrtni postelji in je bila pokopana na prvo adventno nedeljo. Zadel je letos Pelcovo družino bitka izguba. Na spomlad so zgubili očeta, sedaj pa mater in snaho.

Smrt blage matere. Dne 14. t. m. je bila pokopana v Šmartnem pri Velenju blaga mati Marija Guzej, rojena Polir. Rajnica je bila mati g. kaplana Jurija Guzeja naj v miru počivala.

Božične pozdrave so poslali čitateljem »Slov. Gospodarja« ti-le fantje vojaki: Fantje mornarji iz Tivata v Dalmaciji: Jakob Gašparič iz Zabljeka pri Slov. Bistrici, Jože Potočnik in Alojz Pogorevc iz Vitanja, Franc Verbošt iz Sl. gorice, Sela Anton iz Poljčan. — Fantje od 31. pešpolka v Pristini na Kosovem polju: Franjo Glasenčnik in Martin Slivnik iz Razbora pri Slovenjgradu, Ivan Ajtnik iz Legna pri Slov. Gradu, Ivan Gregor iz Trobelj pri Slov. Gradu, Ivan Selinšek iz Črne pri Prevaljah, Adolf Goršek iz Fr. Podlesnik iz Ravn pri Soštanju, Matija Krevsel iz Rečice ob Paki, Martin Ribič iz Litije pri Ljubljani, Franc Matko, iz Rajhenburga in Adolf Grebenšek, Rudolf Jovan, Anton Oštir iz Velenja pri Soštanju. — Fantje topničarji iz Velike Kike: podnadrednik Alojzij Križan iz Slov. gorice, podnadrednik Anton Dolšak iz Stoperc, podnadrednik Ludovik Zelenik iz Maribora, kaplar Vinko Majhenec, Sevnica, redov Ivan Veršec iz Podčetrčka, Valentin Kukovič iz Spitaliča, Anton Mirnik iz Celja, Franc Erzeničnik iz Mozirja, Lojze Zerdoner iz Velenja, Avgust Turk iz Celja, Jože Straus iz Virštanja, Leo Rajh. — Slovenci od kraljeve garde v Beogradu: Janez Bolcar iz Spuhlje pri Ptuj, Ignac Erhartič, Šodinci pri Ormožu, Alojz Meško, Sinik pri Sv. Tomažu, Franc Strelec, Srli pri Ptuj, Franc Rebernak od Sv. Urbana. — Slovenski zrakoplovci iz Bosne: Kaplar Rino Belak iz Vojnika, kaplar Ivan Krajnc iz Zg. Voličine, kaplar Ludvig Plombager iz Skok, redov Anton Merčnik, Ivanjševci, Josip Lorber iz Poličkega, Anton Pivar, Ivanjševci, Ludvig Čergul iz Kapel, Josip Natzer iz Maribora, Josip Čurin iz Središča, Franc Rauter iz Okoslavcev. — Fantje artileristi iz Kosovske Mitrovice v daljni Macedoniji: Alojz Šiker, od Sv. Jakoba v Slov. goricah, Anton Fingušt iz Gorice, Avgust Kreps iz Maribora, Ad. Čurič iz Limbuša, Ivan Petrič od Sv. Lovrenca na Pohorju, Henr. Holcer iz Skok, Frid. Murgel, Feliks Kocbek, Jan. Belna od Sv. Trojice v Slov. goricah, Ludvig Jarc iz Frama, Franc Puklič iz Pragerskega, Anton Kuhar iz Črešnjevca, Leon Vaupotič iz Slov. Bistrice, Jožef Vantur, Jožef Babšek iz Makol, Alojz Mauc iz Zalca in Miloš Andić iz Hrastnika. — Fanta Slovenca iz Debra v Makedoniji pri 12. pešpolku: Kaplar Franjo Kostevec in Vincenc Žerjav iz Artič. — Fantje slovenski mornarji v Šibeniku: Janez Šijanec, Sv. Jurij ob Ščavnici, Franjo Nemec, Sv. Duh, Viktor Copot, Sv. Jurij, Alojz Ostrc, Sv. Jurij, Jožef Zmazek, Mala Nedelja in Vogrinec, Sv. Križ. — Člani čitalnice 27. pešpolka v Bečkerku vsi Slovenci — žele vsem bralcem in bralkam »Slovenskega Gospodarja« vesele božične praznike in srečno Novo leto. — Slovenski fantje od 9. čete 21. pešpolka »Čehoslovačka« u Maurovim—Hanovim, Macedonija želijo svojim staršem, vsem prijateljem in znancem vesele božične praznike in srečno Novo leto 1925. Anton Uršič, Anton Oset, Avgust Golež od Sv. Jurja ob juž. žel. Joško Jazbinšek, Karl Novak iz Celja, Joža Vok, Joža Jesenek iz Dramelj, Peter Ve-

ligovšek, Sv. Peter v Sav. dolini, Avgust Es iz Zgornje Ponikve, Miha Špitaler, Sv. Pavel pri Preboldu, Anton Tominešek, Ljubo, Leopold Hriberšek, Polzela. Fantje od bolniške čete v Ljubljani: Veršič Franc od Sv. Marka nize Ptuja, Zechner Alfred iz Ptuja, Kokošinec Konrad iz Celja, Belšak Srečko iz Ormoža, Kompršek Franc, Sv. Ana v Slov. goricah, Hribnik Henrik, Slov. Bistrica, Zolger Anton, Slov. Bistrica, Lesjak Jakob, Ljubno pri Celju, Merzel Lojze, Trbovlje, Sedlašek Ivan, Podlehnik pri Ptuj, Gostej Jakob, Sevnica ob Savi, Huš Avgust, Trbovlje, Petek Anton, Sv. Marjeta pri Ptuj, Zunič Jakob, Cven pri Ljutomeru, Črnaš Anton, Sv. Katarina, Rogaska Slatina, Vo-grin Feliks, Sv. Martin pod Vurbergom, Karba Franc, Nunska graba, Ljutomer, Muršič Jernej, Sv. Lovrenc na Drav. polju, Esik Henrik, Makole, Ivanič Jožef, Rajhenburg. — Božične pozdrave pošiljajo Slovenci iz Machine v Franciji: Joško Inkert od Sv. Petra na Medvedovem selu, Jože Sumljak iz Mestinja, Andrej Kolšek, Marija Kolšek, Albin Pobec st., Albin Pobec ml., Alojz Bastič, doma iz Savinjske doline in še več drugih. — Vsem slovenskim fantom in dekletom in prijateljem »Slovenskega Gospodarja« želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto, slovenski fantje I. artilerijskega puka v Valjevu: Maks Tratinik, Drešjavas pri Celju, Ivan Antloga, Zalec, Ivan Potrata, Trbovlje, Rudolf Knaflič, Trbovlje, Adolf Hvala, Trbovlje, Ignac Vozel, Trbovlje, Josip Grobelnik, Sv. Martin v Rožni dolini, Anton Godec, Sv. Pavel pri Preboldu, Anton Zadravec, Ormož (Vinski vrh), Ivan Cater, Sv. Jurij ob južni železnici.

Darovi za Dijaško večerjo. V živilih je dobila D. v. iz Makol 6 vreč: koruzo, fižol, jabelka in krompir. Denarni prispevki: G. ravnatelj Cirilove tiskarne 500 D., Dr. Leskovar iz poravnave dr. Wankmüller—Brozovič 500 D. Pri Mali Nedelji nabrano pri blagoslovljenju Ritonijevega križa 310 D., Dekliška zveza v Trbovljah II poslala 200 D. Na gostiji pri Fr. Slomšek, pos. v Podgorju nabrali gostje 180 D. Gabrijel Vezjak na neki gostiji v Derstelji nabral 180 D. Milka Vahčičeva nabrala na svatbi Medvešek-Batič za D. v. 150 D. Na sedmini Matije Zunkovič v Zupčiji vasi zložili gostje 145 D. Nabrano na gostiji Sluga-Potočnik v Hošnici 131 D. Na gostiji Zupanič—Drož v Vajngu nabrano 130 D. Na gostiji Klaneček Lud.—Podrepček Tr. pri Sv. Juriju ob Ščavnici nabral Valentin Kocbek 130 D. Na sedmini gospe Terezije Brglez, Sv. Jurij v Slov. goricah, nabrano 105 D. Nabrano pri blagoslovljenju Babičevega križa v Godemarcih 100 D., Šerhan Nik., Sv. Jedert nad Laškimi, poslal 100 D. Pri blagoslovljenju Kranjčeve kapele pri Mali Nedelji, nabrano 86 D. Na proslavi 25-letnice zakona Matije in Marije Paluc v Bregovici 78 D. Fr. Salamon, dekan v Rogatcu, poslal 50 D. Na sedmini Marije Šuc nabrala Marija Kebrič 50 D. Neimenovan v Mariboru 36 D. Glasnikovo upravnništvo odstopilo dar Ane Vinkovič za kruh sv. Antona 25 D. Urbanec Franc, vrtnar v Mariboru 20 D. Roza Duh, Sv. Peter pri Mariboru (opetovano) 21 D. Dr. Podlesnik, okrožni zdravnik v Mariboru (opetovano) 10 D. Vsem najpriskrnejša zahvala! — Blagajnik je moral v mesecu novembru plačati za Dijaško večerjo 8270 D in je le s tem še izhajal, da mu je priskočil predsednik, g. ravnatelj Cirilove tiskarne z zgoraj omenjeno svoto na pomoč. Ako tudi izplača mariborski okrajni zastop prvo polovico od za D. v. votirane svote, še manjka za december do 3000 D. Z novim letom odpadejo tudi prispevki »Glasnikovega« upravnništva, ki je listu namenjene darove za kruh sv. Antona navadno odstopilo blagajni D. v. Dijaška večerja se najtopleje priporoča cenjenim dobrotnikom in podpirateljem ravno v času praznikov, naj se usmilijo ubogih lačnih dijaških žolodcev, da ne bode treba celega povzetja ustaviti. — Dijaška večerja ima svoj sedež v Cirilovi tiskarni. Položnice so vedno na razpolago.

Primarij dr. Mirko Černič, specialist za kirurgijo v Mariboru se je preselil in ordinira od 14. do 16. ure na Trgu svobode št. 6-I, (nasproti Grajske kleti). Telefon 358.

Izvanredno zdravilo proti vsem vrstam revmatizma. Po strašni svetovni vojni trpi naše ljudstvo od revmatizma in mnogi še ne vedo, da se sedaj da ta bolezen lahko in hitro ozdraviti z zdravilom Radio-Balsamica od dr. Rahlejeva. Dr. Rahlejev se je že v Rusiji posvetil proučevanju tega zdravila in njegovo dolgoletno delo je bilo poplačano z zaslužnim sadom. Pred dvema leti je preskušajoč svoje zdravilo v Sloveniji, dosegel z njim izvanredne rezultate, tako, da je danes njegovo zdravilo priznано kot najboljšo in edino sredstvo proti vsem vrstam revmatizma. O njegovi zdravilnosti najbolj pričajo potrdila profesorjev in zdravnikov in zahvalna pisma ozdravljenih bolnikov. Radio-Balsamica deluje izvanredno naglo, ne ostavlja nikakih sledov niti na koži, niti v organizmu in je absolutno neškodljivo za srce. Z dvema ali tremi steklenicama Radio-Balsamica se izleči tudi najstarejši revmatizem. Zdravilo se izdeluje in dobiva v laboratoriju Radio-Balsamica, Beograd, Kosovska ulica 43.

Gospodarske vesti.

Trte cepljenke, ameriške korenjake in ključje bo oddajala direkcija drž. vinarske in sadjarske šole v Mariboru za prihodnjo spomladno sajenje: 1. cepljene trte komad po D 1.50 (laški rizling, šipon ali moslavec, rizling, silvanec, beli burgundec, žlahtnina in nekaj vrst za namizno grozdje); 2. Ameriške korenjake komad po 25 par (solonis × riparija 1616, riparija portalis, riparija × berlandieri Teleki, rupestris št. 9) in 3. ameriške ključje komad po 10 par (istih sort kot korenjake). Te cene se razumejo brez pakovanja franko skladišče. Naročila morajo biti uradno potrjena od dotičnega županstva, da rabi naročni sadike za lastni nasad. Prednost imajo siromašnejši vinarji iz mariborske okolice, potem iz mariborske oblasti sploh in pa tisti, ki so člani Zveze vinogradarjev ali sadjarskega in vrtarskega društva. Naročila sprejema imenovana direkcija najdalje do 20. januarja 1925.

Prosta žganjekuha ostane še naprej v veljavi. Brezvestni ljudje raznašajo vesti, češ, da bo prosta žganjekuha po novem letu ukinjena. Obrnili smo se do poslanca gospoda Zebota, ki je sodevalal v finančnem odboru, ko se je sklepalo o prosti žganjekuhi. Ta nam potoča, da ostane prosta žganjekuha še naprej v veljavi, ker se sploh nihče ni sklepalo, da se bo prosto kuhanje žganja nameravalo ukiniti. Naj ljudje ne nasedejo vsaki čenči.

Božični tržni dan v Mariboru, 20. decembra. Ta dan je bil prav dobro preskrbljen s svinjskim mesom, s perutnino in z božičnimi drevesci. Slaninarjev je bilo 70 na trgu in so prodajali svinjski meso po 30–40 D, slanino po 35 in drob po 20 dinarjev, domači mesarji pa govedino po 21 do 25, teletino 25 do 30 in svinjino po 30 do 35 D kg, mast 38 do 40 D, jetrne in krvave klobase po 5 do 6 D komad.

Perutnina: Cene kokošem in piščancem so bile 20 do 70, racam in gosim 60 do 100, puranom 100 do 250, šopanim puranom pa 250 do 300 D komad. Domačim zajčkom 15 do 60 dinarjev komad.

Krompir, zelenjava, sadje in druga živila. Krompir se je prodajal po 10.50 do 11 D mernik (7 in pol kg), zeljate glave 1.50 do 5 dinarjev komad, čebula 3 do 6 dinarjev venec, kislo zelje 4, kislja repa 2 D kg, salata 1.25 do 1.75 D komad, oz. kupček, karfiol 3 do 25 D komad, paradižniki 2 do 3 dinarje kilogram, jabolka 2 do 6, hruške 6 do 12, dateljni 30 do 80, mandeljni 50 do 60, orhi 6 do 12, luščeni 45 D kg; mleko 3.50 do 4, smetana 16, maslo 46, kuhano 54 dinarjev kg; bučno olje 30 do 33 D liter.

Lončene in lesene robe, posebno jerbasov in košar je bilo precej na trgu. Cena jim je bila 0.50 do 200 D, za komad. Izredno mnogo je bilo božičnih dreves, ki so se prodajala po 25 do 100 dinarjev komad.

Seno in slama na mariborskem trgu. V soboto, dne 20. t. m. so kmetje pripeljali 12 vozov sena, 2 vagona stelje in 4 vozove slame na trg. Topoto se je tudi slama podražila. Cene so bile senu 87.50 do 100, slami 62.50 do 70 in stelji 50 dinarjev za 100 kg.

Mariborski svinjski sejm, 19. decembra. Dne 19. t. m. se je pripeljalo samo 75 svinj in 1 koza na sejm v Maribor, od katerih je bilo prodano vključno bližajočim se božičnim praznikom, samo 47 komadov. Cene za vsa ki komad so bile sledeče (v oklepajih se nahajajo cene pretečenega tedna): za 7 do 9 tednov stare prašiče 150 do 225 dinarjev (150 do 187.50), 3 do 4 mesece stare 300 do 400 dinarjev, (225 do 350), 5 do 7 mesecev stare 600 do 700 (550 do 650), 8 do 10 mesecev stare 750 do 875 (750 do 875), 1 leto stare 1200 do 1500 (1150 do 1250) dinarjev 1 kg žive teže 15 do 17.50 (15 do 16.50), 1 kg mrtve teže 18.75 do 22.50 (18.75 do 22.50) dinarjev.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 65 do 66 din., francoski frank 3.60 din., italijanska lira 2.85 din., čehoslovaška krona 2 din. in 100 avstrijskih kron 10 para, v Curlihu znaša vrednost dinarja 7.75 centimov.

Dopisi.

Prevalje. Izrabimo zimske večere in posebno sedaj božične praznike v lastno in narodovo izobrazbo s tem, da zahajamo k sestankom izobraževalnega društva in si izposojujemo knjige iz društvene knjižnice. Knjižnica šteje 500 knjig, tako zabavnih za odrasle in za otroke, kakor tudi poučnih, a je žal zdaj za njo še premalo zanimanja med Prevalčani in med okoliškimi knjižničarji prebivalstvom. Da si knjižnico sami ogledate in da slišite o važnosti izobrazbe in društva, pridite v društveno dvorano na fari na praznik sv. Štefana po prvi božji službi na društveni sestanek. Vabimo vse, istotako bo priložnost, si naročiti naše liste. Društveni odbor.

Št. Ilj v Slov. gor. Pri nas bomo vrgli dne 8. februarja v ogromni večini svoje kroglice v I. škaflo, ki je SLS, naše slovenske, krščanske stranke. Varuh naše škafle na naš selniškem volišču je posestnik Hötzel Franc, na šentiljskem pa znana narodna korenina g. Frajham Franc. Šentiljčani, rečem Vam, ako ne bote šli volit in ako ne bote kroglic metali v I. škaflo, potem bote pomagali tistim, ki bodo izvolili državne tatove, ki kradejo milijone našega denarja iz državne blagajne, bote pomagali veleerbu, ki hočejo nas Slovence in Hrvate izmозgati do kosti in nas popolnoma usužnjiti, potem bote pomagali narodnim izdajcem, ki so nas prodali centralizmu, bote pomagali Judežu Iškarijotu, ki nas dan za dnem izdaja in prodaja v gospodarsko, politično in versko smrt, potem bote volili proti svobodni Sloveniji. Če ne bodo Slovenci dne 8. februarja prav volili, bodo si izkopali svoj lastni grob in si sami dali vrv okoli vratu.

Ribnica na Pohorju. Kaj se je zgodilo posebnega to leto? — Upokojen je bil na lastno prošnjo g. učitelj Fr. Witzman, deloval je skoraj celi čas tukaj. Bil je miroljuben in dober učitelj. Učenci in učenke, večinoma že poročeni, so se v znak hvaležnosti poklonili ter mu dragocen spomin darovali. — Tukajšnji župnik je obhajal svojo štiridesetletnico mašništva ob času blagoslovljenja novih zvonov. Župna cerkev je dobila dva nova zvona prav lepo izdelana in krasno ubrana s poprej ostalim. Delo in ubrano lepo zvonjenje dela čast in priporoča trdiko Bühl v Mariboru. Veliki zvon tehtal 2164 kg, na Angelsko nedeljo pa sta bila iz iste trdike krasna zvona blagoslovljena pri podružnici sv. Janeza po mons. g. dr. Medvedu. Vsak se čudi obojemu, lepo ubranemu zvonjenju. Zvonovi naj zvonijo v čast božji in v veselje župljanom, ki so veliko darovali.

Vojnik. Dne 17. t. m. je imel pri nas bivši samostojnež, šentjurski Drogenik, sedaj kandidat Žerjavove srbske stranke, pri velikem demokratu Vrečerju svoj politični sestanek in sicer po večni luči. Za ta sestanek se je najprej pehal naš šolski upravitelj Jankovič, ki ima tudi naj-

več časa, ker že blizu dva meseca nima pouka. Ta človek, ki se ob vsaki priliki dobrika nam kmetom, je sedaj vendar pokazal svojo Pašičevo glavo. Svetujemo mu, naj takoj zapusti svoje lepo stanovanje v šoli in svoj vrt, in naj se pobere tja, kamor ga srce vleče. Mi hočemo ljudi, ki bodo čutili s slovenskim ljudstvom, ne pa Žerjavovih hlapcev. Še pred nekaj leti, ko je prišel v Vojnik, je bil čisto navaden Peter, sedaj pa kar naenkrat Pero. Takrat smo mu bili dobri slovenski kmetje, ko je prosil za povečanje šole, sedaj pa, ko je treba pokazati svojo slovensko zavednost, pa rep med noge in hajdi k Žerjavu. Povem pa mu tudi, da mi nismo zidali šole za njega, ampak za svoje otroke. Zato naj kar, če mu je postala šola pretesna, zapusti svoje stanovanje in se preseli drugam, da bo šola res postavljena za naše slovenske otroke, ne pa za učitelja, ki nas hoče spraviti pod Pašič-Žerjavov bič. Na svidenje — Več kmetov iz okolice.

Dr. Fran Svetina,

zdravnik,

v Sv. Juriju ob južni žel., se je preselil in ordinira odslej v hiši št. 87 v bližini kolodvora.

Občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu.

Glavni zastop: Maribor. Leta 1923 izdano 22.440 življenjskih polic za kapital preko dva tisoč milijonov din.

„SAVA“

obče zavarovalna družba, Maribor

Aleksandrova cesta 43,

požar, lom stekla, lom strojev, vlom, toča, nezgode, avtotriptik, avtokaska, jamstvo.

MALA OZNANILA.

Oženjen hlapec k govedi se prejme pri oskrbništvu Strnišče pri Ptuj. 1574 2

Službo išče mlad trgovski pomočnik, raven oproščen. Pogoj hrana in stanovanje. — Maks Ramšak, Slivnica pri Mariboru. 1568 2

Očenec se išče iz dobre poštene hiše za medicarsko in svečarsko obrt, ki ima veselje do obrti in ni čez 16 let star. Fran Cvilak, medar in voščar v Slov. Bistrici. 1565 3

Šolarske pomočnike sprejme pri d. bri plači, prosti hrani, stanovanju in perilu Fran Repič, sodarski mojster v Ljubljani, Kolesijska ulica 18. 1562 4

Prodajalka vajena pisarniških del išče mesto. Gre tudi na delo. Cenj. ponudbe na upravo lista. 1561 2

Proda se lepo posestvo, 26 orolov, 2 vinograde, 7 orolov gozda drugo vse v ravnini, hiša in gospodarsko poslopje z dano in z opeko krito, z električno lučjo, sredi vasi, 20 minut od železniške postaje. Ceno pove Kleva Ivan, Ziče 60, p. Loče pri Poljčanah. 1560

Triredno harmoniko iz tovarne Fr. Hochholzer, Dunaj, uglasbeno A D G, proda Franc Keček, posestnik v Ključarovicah, Sv. Tomaž pri Ormožu. 1572 2

Amerikanski „Salon Tiger“ znamke Standard v orig. zabojih ca kg 30 netto po skrajno ugodni ceni, se dobi pri Slavenški ameriški petrolejski družbi z o. z. Maribor, Trg Svobode št. 3. 1544 3

Večjo količino gabrovega, javorjevega, orehovega, lipovega, hrastovega, jesenovega in bukovnega okroglega lesa se proti takojšnemu plačilu stalco kupuje. Ponudbe na trdiko Vinko Krstan. Maribor, Maistrova ul. 13. Istotam se išče za stalno celoletno dobavo smrekove, jelkove borove in mecesnove deske I. in II. vrste v vsaki množini, naravnost od producentov in posestnikov žag, kateri bi po meri žagali. 1535 6

Vegetabilno, fosforokislo krepčilno krmilo za prašiče, krave, volje, konje, teleta in perutnino je priznано kot najboljšo krmilo. Učinkuje hitro rast mesa in masti, povzdigo molznosti, pospešuje tek in nagon k žretju in čvrsti razvoj krepkega okostja. Cena 10 kg 60 din., 20 kg 120 din., 30 kg 180 din., 50 kg 300 din. Naroča se pri Glavni zalogi vegetabilnih krmil: Cerknica Rakek. 1452 6—1

Razno zimsko blago za moške in ženske obleke ima na prodaj po znižanih cenah manufakturna trgovina Franjo Majer, Maribor, Glavni trg. 1266 6

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi

manufakturna trgovina,

FRANJO MAJER,

MARIBOR, Glavni trg 9

in se priporoča nadaljni naklonjenosti.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi

zaloga pisalnih strojev itd.

LEGAT IVAN,

MARIBOR, Vetrinjska ulica 30.

Priložnostni nakupi

Foto aparati v veliki izbiri pri

C. Th. Meyer, Maribor,

Gospoška ulica 39.

F. SMOLA,

zaloga poljed. strojev, Sv. Jur ob j. ž.

VELIKA IZBIRA! — NIZKE CENE!

Vitli, plugi	Vsi poljedelski stroji	Mlatilnice
Travniske brane	Kultivatorji	

Najprimernejši božična in novoletna darila

za praktično uporabo: damske torbice, torbice za tovanje, spise, šole, tobak, smodke, denar itd. se dol na največji izbiri pri

IVAN KRAVOS, MARIBOR,

ALEKSANDROVA CESTA 13.

Lastna torbarska delavnica: Slomškov trg št. 6.

ZAHVALA.

Za mnogoštevilne dokaze sočutja povodom smrti naše ljubljene mamice

Marije Guzej roj. Palir

ki smo jo dne 14. t. m. položili k večnemu počitku, se vsem najprizrečneje zahvalujemo. Posebej se še zahvalujemo preč. g. svetniku Mikužu za njegovo tolažbo med boleznijo pokojnice, preč. gg. nadkuratu in kaplanu ter vsem sorodnikom, in znancom, ki so jo spremljali na zadnji pot.

Sv. Jurij ob juž. žel., 16. dec. 1924.

Zalujoči ostali.

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, okvirjev, raznovrstnih šip itd.

Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Primarij

dr. Mirko Cernič,
specijalist za kirurgijo v Mariboru,
 se je preselil in ordinira od 14. do 16. ure.
Trg Svobode 6, I. nadst. r. Telefon 358.
 (Nasproti Grajske kleti.)

Vsem kmetom in lesnim trgovcem v vednost.

Z novim letom začnem trgovati s samim žlahtnim, okroglim ali tudi rezanim lesom, ter bom kupoval po najvišji ceni orehov, črešnjav, javorov, hruškov, jese-
 nov in lipov les, okrogel les mora biti od 30 cm naprej
 debel od 2 metra naprej dolg, zdrav, raven in z malimi
 grčami. Kmetje, lesni trgovci, ponudite tak les od kv.
 metra franko nalagalne postaje na

Korošec Dragotin, Rečica ob Paki.

Državni in privatni nameščenci, pozor!

Manufakture in konfekcije, vezene, pletenine i t. d.
 kakor moške in ženske obleke po meri iz lastne prvo-
 vrstne krojačnice ter premog in drva dobite proti
 ugodnemu odplačevanju le pri trdkih

DAVORIN JOHAN IN DRUGOVI

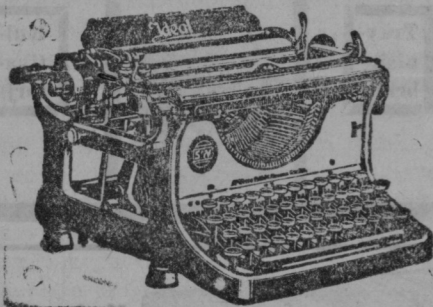
družba z o. z.

Maribor, Vojašniška ul. 2, pisarna Gregorčičeva ul. 1

THE REX CO.

Gradišče 100. LJUBLJANA Gradišče 100.

Telefon št. 268 int. — Ustanovljeno 1906.

Specijalna trgovina

prvovrstnih pisalnih in kopirnih strojev, razmno-
 ževalnih aparatov in raznovrstnih pisarniških po-
 trebščin.

Pisalni stroji na obroke!

ZVONARNA IN LIVARNA

ŠT. VID NAD LJUBLJANO
 vliwa

BRONASTE ZVONOVE

v vseh velikostih za župne cerkve, podruž-
 nice in kapele po najnižji cenah.

Kupuje stare in razbite zvonove po najvišjih
 cenah.

Izjava.

Podpisani, ožef Zajšek, posestnik, Hudoše, izjavljam,
 da sem popolnoma brez vsakega povoda žalil Janeza Bez-
 jaka, kovača v Hudošah. Vse te neosnovane žalivke s tem
 preklicujem. Zahvaljujem se obenem, da mi je pred so-
 diščem odpustil in da ni zahteval kaznovanja.

1598

Jožef Zajšek.

Razglas

V smislu par. 59 zakona z dne 14. junija 1866 dež.
 zakonika štev. 19 se s tem javno naznanja, da je prora-
 čun okrajnega zastopa Maribor za leto 1925 od dne 24.
 decembra 1924 naprej skozi 14 dni javno razpoložen v
 pogled v pisarni okrajnega zastopa, Koroška cesta 26-II.

Obenem se razpisuje dobava gramoza za okrajne
 ceste za leto 1925. Interesentje dobijo vsa natančnejša
 pojasnila v okrajni pisarni. Rok za vlaganje ponudb
 poteče dne 21. januarja 1925 ob 12. uri. Na zakasnele
 ponudbe se v smislu zakona ne bode moglo ozirati.

Okrajni zastop Maribor,

dne 20. decembra 1924.

Vladni komisar:

Dr. Josip Leskovar s. r.

Velik gozd

največ bukve, ca 6 km od postaje, cel ali parceliran,
 kakor tudi malo posestvo 10 oralov, 10 minut od
 postaje, je na prodaj. Ponudbe na upravo lista pod
 »Gotovina«.

1555 3

!! Za ženske in otroke !!

Velika izbira pletenih jopic, bluz, oprsni-
 kov, jumperjev, robcev, kostumov, pe-
 lerin, kopic, celih oblek, sviterjev,
 dokolenic i t. d., vse lastnega
 izdelka in po zelo nizkih
 cenah. Vsa naročila
 po meri se izvr-
 šijo točno
 po želji

v

lastni pletarni

Marije Vezjak

Maribor, Vetrinjska ulica 17.

Bluze se vežejo od 50—80 D.

15% popusta Najlepše darilo za Božič in Novo leto.

ELEKTROTEHNIČNO IN MEHANIČNO PODJETJE

DRAGO GAMS

Celje—Gaberje 91.

Telefon št. 26. — Brzojavni naslov: Gams Celje. —
 Poštni predal št. 31.

Avto-bencin, olje, mast itd. na zalogi. — Naprava in
 popravilo vseh vrst elektrotehničnih inštalacij. Poprav-
 lja vse v mehanično stroko spadajoče predmete, na pr.
 kolesa, motorje, avtomobile, šivalne, pisalne in vse osta-
 le stroje. — Prodaja elektrotehnične in meh. predmete,
 na pr. elektromotorje, žarnice, kolesa, motorje, šivalne
 stroje, otročje vozičke, gumije vseh vrst kakor posa-
 mezne dele meh. predmetov po najnižji ceni. Proračuni
 in prospekti brezplačno, istotako strokovni nasveti.

Original »Mundlos«, »Gritzner«,

»Junker«, »Heud«, »Ruh«, »Neu«,

Jamčim 10 do 15 let.

Na debelo! — — — Na drobno!

Original »Styria«, »Dürkopp«.

Zastopstvo »Styria«, »Alba«, iz

Italije, »JPAG« iz Puchove tovar.

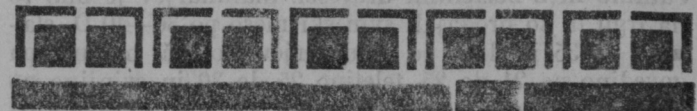

Do 15. januarja 1925 15% popusta.

: Stalna služba :

Išče se pridnega, zanesljivega, še neoženjenega
oskrbnika

za vinogradstvo, kletarstvo in sadjerejo na posestvo
 v bližini Maribora. Nastop po dogovoru. Dopisi naj
 se naslovijo na dr. Vilko Marjan, Maribor, Razlagova ul. 15

Okraski za božično drevo.

laslice za božič

božične dopisnice,

novoletne dopisnice.

albume za dopisnice.

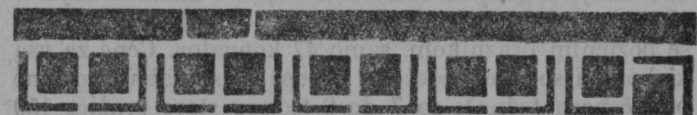
pisnični papir v kasetah

v največji izbiri, kakor tudi svileni papir, krép-papir,
 eno- in dvostransko barvani papir, liste za rože po
 najnižjih cenah pri

Goričar & Leskovšek,
 Celje.

Na debelo.

Na drobno.

Saj ni nobena umetnost,

si po ceni dobaviti obleko, idi samo v KONJICE, ter
 dobiš pri trdkih

MARTIN SUMER

veliko izbiro vsakovrstnega blaga po jako ugodnih
 cenah.

Milnska volnena in svilena sita. Kupujem deželne pri-
 delke. — Zamenjam bučnice in orehe za olje.

Tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin
 in sirupov

Perhavec & Valjak

Maribor, Meljska cesta 3

prilaga predvsem svojo veliko zalogo najzibornejšega
 Vermouth-vina, od najslovitejših zdravnikov kot splošno in
 najučinkovitejše sredstvo proti različnim bolestim ter zlasti
 rekonvalescentom in slabotnim priporočena. Poleg tega
 se dobijo in so vsak čas na razpolago najrazličnejši likerji,
 rum, konjak in slivovka, vse najboljše kvalitete.

Zahtevajte cenikel 1393 11—1

DENAR

si prihranite, ako kupite manufakturno blago

v Celju „Pri solincu“

Stalno ogromna zaloga vsakovrstnega svežega blaga,
 kakor: sukno za moške, volneno za ženske, hlačevino,
 tiskovino, baržun, barhent, belo platno, rujavo platno,
 nogavice, pavola, vsakovrstno moško ter žensko perilo,
 brisalke, odeje, dežniki, dežni plašči, cefir in pisano
 platno za srajce, klot, čepice in naglavne rute.

Ne opustite se prepričati! Za obilen obisk se priporoča

Aloiz Drofenik

Glavni trg 9 Celje Glavni trg 9

Postrežba točna!

Mera obilna!

Somišljeniki inserirajte!

Trajne vrednosti

ostanejo vedno darila iz zlata in srebra, ker obdrže še po preteku mnogih let svojo prvotno vrednost. Ure, verižice, prstani, zapestnice kakor tudi vsakovrstna zlatnina in srebrnina, nakit, in predmeti za dnevno uporabo, v najlepši in najbolj kakovosti dobi se dobro in po ceni pri tvrdki Suttner. — Zahtevajte divno ilustrirani cenik, za katerega je tre-

ba poslati samo 2 dinarja na:

ODPOSILJALNICO UR H. SUTTNER,
v Ljubljani, št. 992, Slovenija.

Za udobnost odjemalcev se morejo za nadopolnitev paketa primotati tudi dobra in fina Elsa-mila lepote in drugi kosmetični preparati lekarnarja Fellerja.

Zamena oljnatih semen Nakup deželnih pridelkov

L. BREZOVNIK,

trgovina mešanega blaga

Glavni trg **Vojnik** Glavni trg
Ustanovljena 1897.

Priporoča svojo bogato zalogo manufakture, svil-nih robcev, svile za predpasnike, volno za moške in ženske itd. železnino, steklo, specerijsko in kolonijalno blago. — Postrežba solidna, blago prvovrstno, cene zmernel

Nakup jaje

Nakup mleka

Bučno seme se prevzame v zameno za bučno olje

in sicer se dobi za 5 kg neluščenega semena 1 liter olja, ali pa za 4 litre luščenega semena tudi 1 liter olja.

Klanjšek & Penič, Maribor,
Vetrinjska ulica 9.

Generalno zastopstvo
ALFA SEPARATOR D. D.

(A. Penič)

Telefon 24—13 **ZAGREB** Gunduličeva 66

Največje skladišče vseh

mlekarskih potrebščin.

Separatorji, kante za mleko, maslenke, brzoparni kotli, hladila, sirišče, boje za sir in maslo.

Ajdovo kašo,

riž, ječmen in proseno pšeno, dišave, najfinjši čaj in rum, kave surove in žgane po najnižjih cenah in točne postrežbo priporoča

IVAN SIRK,

MARIBOR

Glavni trg.

MARIBOR

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tovarna vijakov

Splošno stavbene družbe

Maribor, Aleksandrova 12

Vijaki za les vsake vrste in vsake velikosti, zakovice za pločevino iz železa, bakra, medenine in aluminija.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Je li osvoboditev bolečin vredna ene poizkušnje?

Potem se ne toži! temveč pokušaj: **LEKARNARJA FELLERA ELSAFLUID.** Imaš bolečine v obrazu? Na čem telesu? Muči li Te revmatizem, glavobol? Zobobol? Ako si preobčutljiv proti mrzlemu zraku? Ti bo trljanje z Elsafluidom olajšalo bolečine. Te okrepi in osvežilo. Znotraj za želodec, pri krčih, bolečinah nekoliko kapljic na sladkorju. Mnogo izdatneje in bolje delujoče kot francosko žganje, najbolje sredstvo te vrste! Z zavojnino in poštnino vred stane:

1 paket s 6 dvojnat. ali 2 spec. steklenici	62 D
2 paketa s 6 dvojnat. in 2 spec. stekl.	96 D
3 paketi s 12 dvojnat. in 2 spec. stekl.	130 D
6 paketov s 18 dvojnat. in 6 spec. stekl.	240 D

Naročila naj se natančno naslove na:

EUGEN V. FELLER, lekarnar,
v Stubici Donji, Elsattrg 341, Hrvatska.

Za dopolnitev paketa priporoča se: **ELSA-KROGLJICE**, mlo odvajalno sredstvo z dobrim uspehom. **ELSA-RIBJE OLJE** krepi slabe otroke in odrasle.

Trgovina z manufakturo in Špecerije

IVAN SEVER,

VELENJE.

Le zadovoljnost k pravi sreči vodi! Zapomni si, nevesta, to resnico, in preden sežeš ženinu v desnico, previdna pri nakupu bale bodi!

Blago po nizki ceni, zadnji modi, prodaja na deželo, za Velenje nasproti pošte v bivši dr. Skuhčevi trgovci **IVAN SEVER**, znan povsod.

A to se tiče tudi tebe mati, in tebe žena, ženin, fant, deklina, trgovec, ki kupuješ mnogo hkrati štofa, hlačevine, druka, platna in drugo!

»Sem zadovoljen z blagom!« vsak poroča in zadovoljnost ključ je do sreče.

Denar naložite

najbolje

pri

najvarneje

Spodnještaterski ljudski posojilnici r. z. n. z.

v Mariboru, Stolna ulica št. 6,

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

Naložite denar le pri

Ljudski posojilnici v Celju

(registrovani zadrugi z neomejeno zavezo)

Cankarjeva ulica 4, poleg davkarije

(poprej pri »Belem volu«)

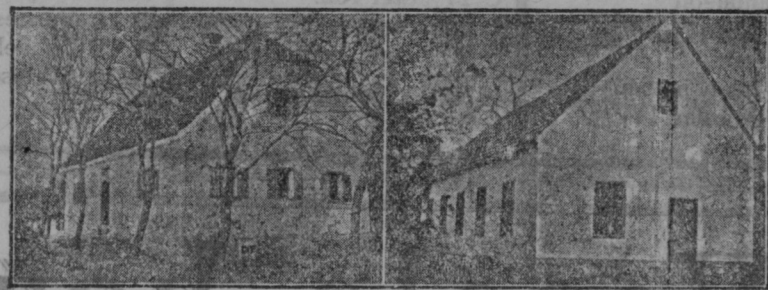
kjer je najbolj varno naložen in se najvišje obrestuje. — Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

!! V boj za srečo !!

Večje posestvo z hišama, ki ju kaže slika, za Din. 100—

dobi lustnik naše srečke, katero bo zadel žreb.

Cela srečka Din. 100—.

Četrtnska srečka D 25—. Desetinska srečka D 10—.

Pri četrtnskih srečkah igrajo štiri, pri desetinskih deset oseb na eno številko. Zidane žreb četrtnsko ali desetinsko srečko, vrši se med štirimi oziroma desetimi posestniki dobika ponovno žrebanje, ako se isti v teku 14 dni med sabo z dobitkom ne spravijo. Izžrebanih števil 2.000. Dan žrebanja se naznani po časopisih, takoj ko bodo srečke razprodane. Srečke razpošilja »Prostovoljno gasilno društvo« v Stunišču pri Ptuj, proti naprej pošiljati zneska za srečko ter Din. 3— za priporočeno pošiljatev. — Iščejo se povsod prodajalci srečk.

SALONIT

se izdeluje v vseh poljubnih dimenzijah in barvah. Dolgoletno jamstvo jamci za izborna kakovost. »Salonit« je za pokrivanje streh in izoliranje sten proti vlagi najboljši material sedanjosti, kateri se uporablja širom cele Evrope. Proračune, cenike, kataloge in navodila pošilja brezplačno:

„SPLIT“

d. d. za cement Portland, Ljubljana.

Zastopniki se sprejmejo.

753

Stenski koledar za leto 1925

JANUAR	FEBRUAR	MAREC	APRIL	MAJ	JUNIJ
Č 1 Novo leto P 2 Blaženko S 3 Genovefa N 4 Ime Jezusovo P 5 Telesfor T 6 Sv. 3 kralji S 7 Zdravko Č 8 Severin P 9 Julij. in Basil. S 10 Pavel N 11 1. po razgl. Gosp. P 12 Ernest T 13 Veronika S 14 Srečko Č 15 Maver P 16 Marcel S 17 Zvonimir N 18 2. po razgl. Gosp. P 19 Kanut T 20 Fabijan S 21 Jana Č 22 Vinko in An. P 23 Zaroka M. D. S 24 Timotej N 25 3. po razgl. Gosp. P 26 Polikarp T 27 Janez Zlatoust S 28 Julijan Č 29 Franjo Sal. P 30 Martina S 31 Peter Nol.	N 1 4. po razgl. G. P 2 Svečnica T 3 Blaž S 4 Veronika Č 5 Dobroslava P 6 Doroteja S 7 Romuald N 8 1. predpustna P 9 Apolonija T 10 Viljem S 11 Prik. D. M. L. Č 12 7 ust. reda S. P 13 Katarina S 14 Zdravko N 15 2. predpustna P 16 Julijana T 17 Donat S 18 Simeon Č 19 Julijan P 20 Eleuterij S 21 Eleonora N 22 3. predpustna P 23 Peter Dam. T 24 Pust S 25 † Pepelnica Č 26 Vladko P 27 Baldomir S 28 Roman	N 1 1. postna P 2 Neža T 3 Kunigunda S 4 Kazimir Č 5 Agapeta P 6 Fridolin S 7 Tomaž Akv. N 8 2. postna P 9 Frančiška Rim. T 10 40 mučenikov S 11 Heraklij Č 12 Budislav P 13 Rozina S 14 Matilda N 15 3. postna P 16 Hilarij in Tac. T 17 Jedert S 18 Ciril Jeruz. Č 19 Sv. Jožef P 20 Srečko in tov. S 21 Benedikt N 22 4. postna P 23 Oton T 24 Gabrijel S 25 Ozn. B. D. M. Č 26 Emanuel P 27 Rupert S 28 Janez Kap. N 29 5. postna P 30 Angela T 31 Modest	S 1 Hugon Č 2 Franč. Pavl. P 3 Rikard S 4 Izidor N 5 6. postna (cvetna) P 6 Celestin T 7 Herman Jos. S 8 Blaženka Č 9 Veliki četrtek P 10 † Veliki petek S 11 Velika sobota N 12 Velika noč P 13 Veliki ponedeljek T 14 Justin S 15 Svetoslav Č 16 Bela P 17 Liberalis S 18 Eleuterij N 19 1. povelik. (bela) P 20 Marcelin T 21 Anzelm S 22 Soter in Kaj. Č 23 Jurij P 24 Fidel Sigm. S 25 Marko N 26 2. povelik. P 27 Bogoljub T 28 Pavel od kr. S 29 Peter Č 30 Katarina Sij. S 31 † Volbenk	P 1 Filip in Jakob S 2 Atanazij N 3 3. povelik. P 4 Florijan T 5 Pij V. S 6 Janez p. l. v. Č 7 Stanislav P 8 Pr. Mihaela n. S 9 Budislav N. N 10 4. povelik. P 11 Ziga T 12 Pankracij S 13 Servacij Č 14 Bonifacij P 15 Zofija S 16 Janez Nep. N 17 5. povelik. P 18 Venancij (Križ.) T 19 Celestin (Križ.) S 20 Bernardin (Križ.) Č 21 Krist. vnebohod P 22 Jela S 23 Deziderij N 24 6. povelik. P 25 Urban T 26 Filip S 27 Beda Č 28 Avguštin P 29 Magdalena S 30 Ferdo N 31 Binkošti	P 1 Binkoštni pond. T 2 Marcelin S 3 Klotilda (Kvatre) Č 4 Kvirin (Kvatre) P 5 Bonifacij (Kvatre) S 6 Norbert (Kvatre) N 7 1. pobink. P 8 Vital T 9 Primož S 10 Marjeta Č 11 Sv. Rešnje Telo P 12 Janez Fak. S 13 † Anton Pad. N 14 2. pobink. P 15 Vid T 16 Frančišek R. S 17 Bratoljub Č 18 Srečko in P. P 19 Nazarij S 20 Silverij N 21 3. pobink. P 22 Pavlin T 23 Zdenka S 24 Roj. Janeza Krst. Č 25 Viljem P 26 Ivan in Pavel S 27 Vladislav N 28 4. pobink. P 29 Peter in Pavel T 30 Sp. sv. Pavla
JULIJ	AVGUST	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
S 1 Presv. Rešnja kri Č 2 Obisk. M. D. P 3 Nicetas S 4 Urh N 5 5. pobink. P 6 Miroljub T 7 Vilibald S 8 Jelislava Č 9 Veronika P 10 Ljuba S 11 Pij N 12 6. pobink. P 13 Marjeta T 14 Bonaventura S 15 Vladimir Č 16 Skap. M. D. K. P 17 Aleš S 18 Miroslav N 19 7. pobink. P 20 Marjeta T 21 Danko S 22 Marija Magdalena Č 23 Apolinar P 24 Kristina S 25 Jakob (Radoslav) N 26 8. pobink. P 27 Pantaleon T 28 Vladko S 29 Marta Č 30 Abdon in Sen. P 31 Ognjeslav L.	S 1 Vezi Petra N 2 9. pobink. P 3 Avguštin T 4 Dinko S 5 Marija D. Sn. Č 6 Izprem. Gosp. P 7 Kajetan S 8 Milan N 9 10. pobink. P 10 Lavrencij T 11 Suzana S 12 Klara Č 13 Ivan Berch. P 14 † Evzebij S 15 Vneb. B. M. D. N 16 11. pobink. P 17 Mira T 18 Jelena S 19 Ludovik Č 20 Bernard P 21 Ivana Fr. S 22 Timotej N 23 12. pobink. P 24 Jernej T 25 Ludovik S 26 Cefirin Č 27 Jožef Kal. P 28 Avguštin S 29 Obgl. Janeza Krst. N 30 13. pobink. P 31 Rajko	T 1 Ilj S 2 Štefan Č 3 Evfemija P 4 Rozalija S 5 Blagoslav N 6 14. pobink. P 7 Marko T 8 Rojstvo B. M. D. S 9 Korbinijan Č 10 Miklavž P 11 Prot in Hijacint S 12 Ime M. D. N 13 15. pobink. P 14 Poviš. sv. križa T 15 M. D. 7 žalosti S 16 Ljudmila Č 17 Zn. ran sv. Fr. P 18 † Jožef Kup. S 19 Jenko N 20 16. pobink. P 21 Matej T 22 Mavricij S 23 Tekla Č 24 Rupert P 25 Gerard S 26 Virgilij N 27 17. pobink. P 28 Venceslav T 29 Mihael S 30 Svetoslav	Č 1 Remigij P 2 Angeli varhi S 3 Evald N 4 18. pobink. P 5 Velimir T 6 Brunon S 7 Roženv. prazn. Č 8 Brigita P 9 Dionizij S 10 Frančišek B. N 11 19. pobink. P 12 Maksimilijan T 13 Slavoljub S 14 Kalist Č 15 Terezija P 16 Gal S 17 Marjeta N 18 20. pobink. P 19 Peter Alk. T 20 Janez S 21 Uršula Č 22 Kordula P 23 Janez Kap. S 24 Rafael N 25 21. pobink. P 26 Evarist T 27 Sabina S 28 Simon in Juda Č 29 Narcis P 30 Klavdij S 31 † Volbenk	N 1 22. p. Vsi svet. P 2 Vseh vernih duš T 3 Viktorin S 4 Dragojin Č 5 Bmerik P 6 Lenart S 7 Angelko N 8 23. pobink. P 9 Božidar T 10 Andrej Avel. S 11 Darinka Č 12 Martin P 13 Stanislav K. S 14 Jozefat K. N 15 24. pobink. P 16 Otmar T 17 Gregorij S 18 Odon Č 19 Elizabeta P 20 Srečko V. S 21 Darov. M. D. N 22 25. pobink. P 23 Klement T 24 Janez od kr. S 25 Katarina Č 26 Konrad P 27 Virgilij S 28 Eberhard N 29 1. adventna P 30 Andrej	T 1 Eligij S 2 Kromacij Č 3 Frančišek Ksav. P 4 Barbara S 5 Sava N 6 2. adventna P 7 Ambrož T 8 Br. sp. M. D. S 9 Peter Č 10 Loret. M. B. P 11 Damaz S 12 Sinezij N 13 3. adventna P 14 Dušan T 15 Kristina S 16 Čedomila Č 17 Lazar P 18 † Pričak. M. B. S 19 Nemezij N 20 4. adventna P 21 Tomaž T 22 Dem. in Hon. S 23 Zmagoslava Č 24 † Adam in Eva P 25 Božič S 26 Štefan N 27 Janez P 28 Nedolžni otr. T 29 Tomaž S 30 Zmago Č 31 Silvester

Vesele božične praznike!

želijo vsem svojim cenjenim odjemalcem sledeče tvrdke:

FRANJO FERK,
sedlar in lakirnik, Maribor, Jugoslovanski trg 3
Vsakovrstni vozovi v zalogi.
Solidna postrežba! Zmerne cene!

BL. ROGINA vdova,
krznarstvo, Maribor, Gosposka ulica 26.
kožuhovina, izdelovanje čepic, najcenejša
popravljalnica za kožuhovino.

IVAN HAJNY, MARIBOR,
Aleksandrova cesta 45
priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih polje-
delskih strojev.

IHL in KÜHAR,
modna in manufakturna trgovina
MARIBOR, Aleksandrova cesta 9.

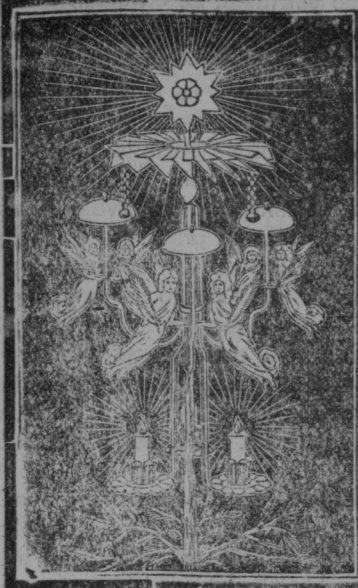
Veselo in srečno Novo leto vošči vsem prečastitim svo-
jim odjemalcem, posebno duhovščini in oskrbnikom
cerkva ter jim želi vse najbolje

FRANJO CVILAK,
medar in svečar v Slov. Bistrici.

Glasoviri! Prva dobro poznana tvrdka
TH. BÄUERLE, MARIBOR,
Gosposka ulica 56, ustanovljena 1850

priporoča svojo veliko zalogo glasovirjev za bo-
žična in novoletna darila. Plačevanje na obroke.
Vsakovrstna popravila in uglasitve se vestno iz-
vršujejo in voditelj I. citraškega mariborskega klu-
ba podeljuje poduk na citrah.

FR. ZINAUER,
izdelovatelj štipilij,
MARIBOR, Aleksandrova cesta 43, (dvorišče).

Božična priloga

„Slov. Gospodarju“

1

9

2

4

Ob Božiču.

Odrešenik je prišel. Prišel je med one, katerih delez je siromaštvo in trpljenje, da jim prinese in jim odkrije največji zaklad — ljubezen. Ni si izvolil mehkih, svilnatih blazin, temveč trdo slamo v jaslih in ne bleščečih dvoran, temveč tuj, mrzel in temen hlev. In vendar je On smagal nad vsemi, ker je ljubezen premagala trpljenje.

Mi proslavljamo ta največji dogodek v zgodovini človeštva in njegovega duševnega prerojenja ter obnavljamo nanj spomin v času, ko je krog nas noč mrzla in temna, ter svetlikajo upapolno iz mrzle teme le zvezde, kakor da oznanjajo: tam visoko, tam daleč je luč, je ogenj in je življenje...

Ko zmagaj brnijo in pojejo zvonovi, a v svetlih hišah se svetlejšje žarijo oči otrok, ko vonj dogorelih svečic in smrečja zapodi vsaj za trenutek iz človeških src vse neplemenito in nizkotno, tedaj vstajajo kakor iz grobov spomini na preteklost in silijo misli v bodočnost.

Gotovo, tudi pri tebi je tako, dragi bralec »Slovenskega Gospodarja« in tudi pri meni je tako. In kam vse hiti naš duh! Kako se dviga pred našimi duševnimi očmi kakor zastor pred pričeto igro in zremo nazaj v ure sreče, hotenja, veselja, a tudi prestanega gorja in minulega trpljenja.

Kam naj se ozremo v tej uri spominov? Ali tja nazaj, ko sva urejevala smrečje za »betlehem« na sveti večer v družbi staršev, bratov in sester? Ko sva polagala zlate pene (leskec) na jabolka, orehe in vejice, pa še nisva vedela, da je v svetu marsikaj še bolj prazno, kakor so tiste svetle in lesketajoče se pene! Ali greva zopet kot otroka k prvi polnočnici, da začutiva še enkrat tisti veličastni trenutek ob polnočni uri, ko zapoje duhovnik »Gloria in excelsis Deo« in nas obdaja slutnja, da smo vsi: stari in mladi, živi in neživi, navzoči in nenavzoči, ena sama družina, ki čuti diha božji nad seboj ter se zlijejo vse misli in čustva skupaj v staro in priprosto pesem: »Oj, srečno mesto Betlehem«, ki doni kot najlepša molitev in zahvalna pesem Bogu.

Ali naj pojdeva na tiste strašne, brezkrayne gališke planjave, ali v tiste brezkončne, gričaste Karpate, ali na trda kraška tla in silne tirolske planine, kjer si stal v trdi zimski noči kot vojak na straži in trepetal od groznega maraza? Toliko vas je bilo! Celi regimenti in armade, a vsak se je čutil tako strašno osamelega, kakor še nikdar v življenju, in misel je hitela tja, kjer je skrb, bojazen in ljubezen matere, očeta, vseh tvojih stiskala srca. Pač menda nikoli ni tako iskreno in koprneče vrela iz naših src molitev: »In mir ljudem na zemlji.«

In miru, ljubezni in pravice ni, čeravno že štejemo 1924. leto, odkar je prišel Odrešenik in so človeštvu zapeli ob Njegovem rojstvu angelji visoko pesem o slavi Bogu na višavah in o miru ljudem na zemlji. Če pa se vprašamo, zakaj ga ni, kako to, da ne zavladajo vseobčja ljubezen in s tem mir, moramo si priznati, da ogromna večina še ni spoznala pravega duha Odrešenikovega nauka, in če ga je spoznala, je njeno meso, je njena volja še prešlaba, da bi ga izpolnjevala.

Toda pustiva, dragi bralec, vsa ta razmišljanja, odženiva skrb in vsaj za trenutek se otesiva vsega posvetnega ter tako osvobodjena in očiščena povzdigniva skupaj vsem krščanskim občestvom večnolep slavo: »Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji.«

Filpov.

Matko Krevh:

Angelček.

Med vsemi slikami, ki visijo po stenah moje nizke sobe, mi je najdražja fotografija učencev in učenk iz prvega razreda. Zakaj neki ravno ta? Povem brez ovinkov: ker je na njej naslikana Vebilova Marica. Da, Marica! Gledam njen otroškorenen obrazek, po licu pa mi polzijo solze...

Slike skoro nikoli ne podajo žive resnice, a vendar nam pomagajo, da si fotografirane osebe lažje predstavljamo. S pomočjo te svoje slike si predstavljam čisto pravo živo svojo učenko Marico. Gledam v duhu njene skrivnostne oči, ki so žarele kakor dva črna bisera. O, Marica je imela žive, izrazite oči — ne takih, kakor nekateri počasni otroci z lenim, mrtvim pogledom, da človek zastoj išče izraza v njih.

Pa kaj bi opisoval Marico, ko pa se tak angelček ne da popisati! »Angelček, s črnimi očmi?« se bo kdo začudil. Zakaj pa ne? Ali je že kdo videl živega angeljčka,

pravcatega poslanca iz neba? Kdo more trditi, da mora imeti angelček ravno zlate lase in modre oči? Zakaj ne bi imel črnih oči in temnih kodrov? Če so lepi, a? — Pravim: Marica je bila lepa kakor angelček — pa tudi pridna, o, da, zelo pridna. Molila je rada, učila se je rada, nepotrebne ni govorila, ker je bila za svoja otroška leta nenavadno razvita in resna. V resnici, nekaj posebnega je bilo v tem otroku. Včasih resna, zamišljena, drugič zopet razigrana, a nikoli razposajena. Bila sva si velika prijateljca, zato mi je tudi zaupala vse. In vendar je nisem nikoli popolnoma razumel. So otroci, ki po svojem mišljenju in obnašanju niso več otroci. Prehitro dozori, s tem telesne moči nekako pred časom porabijo, in otrok ovane kakor mlad cvet v prezgodnji pomladi. Jaz pa pravim: Bog ima pridne otroke radi, zato jih vzame k sebi, da si v vsakdanjem življenju ne umažejo čistih duš.

In Marica je imela čisto dušo, zato se prav nič ne bojim očitka, da sem jo primerjal angelčku.

Njena posebnost je bila njena ljubezen in vnema do lepih pesmic, zlasti do nabožnih. Rada se jih je naučila na pamet. Kakor hitro se je vgnezdila taka pesmica v njeni pametni glavici, hajd na oder in poslušati smo jo morali. Pa smo jo prav radi, ko pa je znala tako lepo prednašati. Nič se ni bala in ne spominjam se, da bi se bila kdaj zmotila. Oj, ti ljuba Marica, res, bila si zlat otrok!

Nekoč me je po šali potegnila za rokav ter mi namignila, naj jo počakam.

»Kaj je novega, Marica?«

»Gospod, če se mi boste smejali, vam ničesar ne povem.«

»Marica, kdaj sem se norčeval s teboj?«

»Veste, ne bo vam več treba iskati pesmic, jih bom kar sama naredila.«

»Ti — pesnice?« Nehote sem se nasmehnil.

»Vidite, se že smejite! Ne pokažem vam svoje pesmice, vam že ne!«

»Marica, prehitro mi zameriš. Veš, nasmehnil sem se zato, ker si ne morem misliti, da bi ti že znala pesnikovati.«

»Oho, saj nisem kovač, da bi jih kovala. Rekla sem, da sem pesmico naredila.«

»Dobro, pa mi jo pokaži!«

Kramežljivo mi je izročila listek, na katerem sem bral to-le prvo pesmico Maricino:

Naša muca šekasta,
pije rada mlekeca.
Rada miške lovi,
Mladim muckam jih deli.

»No, kako se vam zdi?«

»No, kako se vam zdi?«

»Velja, le tupatam nekoliko šepa.«

»Kdo? Naša muca? O ne, naša muca ravno hodi.«

»Kaj nisem rekla, da muca šepa, temveč pesmica.«

»Vi ste smešni! Peko naj pesmica šepa, saj nima nog.«

»Marica, prav pridna si, pesmica mi res ugaja. Zakaj pa nisi kakšnega drugega predmeta opovala, na primer ptičke, rožike, mamico...?«

»Mamico sem hotela, pa mi je pri tem prišla na misel »jamica«; o, tega pa ne storim.«

»Prav imaš, mamica morajo živeti za Marico!«

»Ali še smem narediti več pesmic?« me je vprašala resno.

»Seveda, kolikor hočeš! Sedaj pa z Bogom! Angelček naj te varuje!«

In odbrzela je domov, ne vem pa, če jo je moja kritika zadovoljila.

Naša Marica je bila včasih razigrane volje, tupatam nekoliko poredna, pa ne toliko, da bi je ne smel primerjati angelčku. Pravijo, da so celo angelčki v raju poredni. Zakaj ne bi bili, saj se jim dobro godi. Ko jih je Bog Oče ustvaril, so se razkropili po raju, tudi na zemljo so prišli. Nekaj jih je ostalo blizu Stvarnika. O, tem je bilo dobro, še preveč dobro, zato so postali poredni in radovedni. Posebno jih je zanimala brada Boga Očeta. Pa se ti priplazi tak nebeški nagajivček ter potegne prav narahlo ter samo nekoliko zažugal porednemu angelčku: »Ti, če me še enkrat potegneš za brado, boš moral za sedem let na zemljo!«

Nekoč so angelčki ponagajali sv. Petru. Bilo je baš tedaj, ko so se na zemlji klali narodi med seboj in je moralo toliko ljudi umreti po nedolžnem. Kdor pa po nedolžnem umrje, pride v nebesa. Zato je imel sv. Peter, nebeški vratar, v tistih groznih časih dela čez plešasto gla-

vo. Kdo bi se čudil, če je tupatam zadremal pri nebeških vratih. Tako priloznost so porabili nebeški navihanci. Priplazil se je eden k sv. Petru, mu odvezal ključke z desne strani ter jih obesil na levi strani za pas, nato so vsi izgini- nili ter se poskrili.

Pa ti prilomasti pred nebeška vrata nek narednik, ki je bil — čujte in strmite — izjema med tovariši, kar se tiče pridnosti, dasiravno ni bil brez naredniških slabosti.

Potrkal je s tako silo na nebeška vrata ter zakričal: »Odpril«, da je sv. Petra kar vrglo v nebeški zrak.

»Kdo si, razbijač? Gotovo si na napačni poti. Tu gori smo bolj ponižni.«

»Jaz, narednik pri tem in tem polku, ti ukazujem: odpri takoj, če ne, te zapišem k raportu!«

»Ono«, se je začudil nebeški vratar, »potem pa le kar zunaj ostani!«

Narednik je postal ponižnejši.

Prosim, odpri!«

»Tako pa že. Čakaj, da najdem ključ. No, kje pa ga imam?«

Iskal je in iskal, najti ga ni mogel. Pogledal je na vrata, ključa ni, na žreblju tudi ne — kje bi neki bil?«

»Najbrž so mi ga skrili oni poredneži. Čakajte, Bogu Očetu vas zatožim! He, naredniče, počakaj nekoliko, jaz imam pri Bogu Očetu opravke!«

Odšel je pred Stvarnika ter zatožil angeljčke. Bog Oče pa se mu je nasmehnil ter dejal:

»Saj imaš ključke pri sebi, poglej, na levi strani ti visijo na pasu. Zakaj pa dremleš pri vratih, če si vratar?«

Nekoliko je bilo sram sv. Petra, pa angeljčkom ni zameral, ker v nebesih zamere ni.

Kdo bi potemtakem zameril naši Marici, če je tupatam ponagajal. Jaz ne in sem vesel, da ji nikoli nisem, ker bi se sedaj bridko kesal.

Imam električni zvonec, ki pa je tako muhast, da sem včasih že skoro verjel, da je v zvezi s škrti. Kadar bi bilo treba zvoniti — molči trdovratno. Vse prilivanje vode, mešanje salmijakove soli, vrtnanje, navijanje, vse je brezuspešno. Treba iti na spoved — cerkovnik pritiska zastoj na gumb, treba krstiti, — pridejo prijatelji — zvonec molči — ne pa prijatelji iz mesta, ki so me že neštetokrat ozmerjali zaradi pokvarjenega zvonca. Tem ljubim prijateljem bi jaz prijateljski svetoval: kupite mi nov zvonec z vsemi potrebščinami — pa si bomo še večji prijatelji — smete mi verjeti!

Zgodilo pa se je tudi, da se je zvonec naenkrat oglašil in baš takrat, ko sem bil najmanj pripravljen na njegov kričeči glas. Gorje mi, če sem se takrat brll! Britev se je zareza la v kožo in tekla je rdeča kri, tekla, tekla, ko bi moral že davno biti v cerkvi.

Naša Marica je imela z električnim zvoncem veliko veselje. Poseben užitek ji je bil, če je smela pritisniti na gumb pri vratih. Kadar me je potrebovala, da sem ji posikal pesmico, tedaj ni prenehala zvoniti. Natanko sem vedel, kdaj je pozvonila Marica in odkrito povem, da sem se vselej razveselil njenega zvonjenja.

Še rajši pa sem jo imel, kadar mi je nagajala z zvonjenjem. To bi jo morali videti, ko je pridrla iz šole, previdno se približala vratom, pozvonila — a zelo na kratko ter že odhitela do vogla sosedove hiše. Tam je počakala vsa rdeča v obraz ter upirala žive oči v moje okno.

»Marica, ali si ti zvonila?«

»Seveda, kdo pa drugil!«

»Kaj želiš?«

»Ničesar. Mislila sem, da spite, pa sem vas hotela zbuditi.«

»Čakaj ti porednica! Jutri se vidva v šoli.«

»Ha, ha! Saj se vas ne bojim.« — Izginila je za voglom vesela, da mi je ponagajala. Bati pa se me ji ni bilo treba — to sva vedela oba.

Moj električni zvonec se je spametoval. Nič več mi ne nagaja; svojo službo opravlja, kakor se spodobi; prijatelj ni — morda se jim je ravno zvonec zameril ali pa celo jaz sam, kdo bi vedel!

Pa vse to bi prenesel, ko bi samo enkrat še pozvonila — Marica.

Bilo je na Sveti večer. V svoji nizki sobi sem sameval pred jasicami, pred katerimi sem prižgal svečke ter mislil na davne Svete večere v domači hiši. Vse je minilo: sam sem sedaj, le lučke nemirno trepečejo in ura tiktaka svojo večno pesem.

»Čuj, ali ni pozvonil zvonec?« Poslušam — pozvoni še enkrat — odhitim odpirati okno. »Kaj je? Kdo me želi?«

»Gospod, na spoved morava!« Bil je cerkovnik.

»Kam se neki nocoj tako umdi?«

»Vehilova Marica je težko bolana.«
 »Marica? Za Boga, kaj ji je?«
 »Ne vem. Rekli so, da morava hitro priti.«

Marica? Ali je mogoče? Kako, da nisem tega vedel? Pač, pred mesecem so mi povedali v šoli, da se je Marica prehladila, a si niti od daleč nisem mislil, da bi bilo prehlajenje tako resno. In nihče me ni obvestil, da bi vsaj obiskal svojo pridno učenko. Začela me je peči vest; mor, da me je Marica pričakovala, povpraševala po meni — jaz pa sem tako popolnoma pozabil na njo, na ubogo Marico. O božje Dete, usmili se Marice — naj še živi, če je Tvoja volja!

V Sveti noči, ko so migljali milijoni zvezdic na nebu, ko je žarelo iz okenj nebroj lučic na božičnih drevescih, sva hitela s cerkovnikom sprevidet Marico. Na belem vzglavniku je slonela njena glava. Oči so gorele v vročnici, lice je bilo smrtnobelo, usta razpokana, da jih je zdaj pazdaj stisnila, hoteč jih namočiti s slinami.

Mamica je ihtela, Marica pa se je hotela nasmehniti, a zaskalele so jo ustnice. — Sprevidel sem jo. — — —

»Marica, kaj je s teboj?« sem jo vprašal žalosten, kakor še nikoli.

»Gospod«, je šepetala, »zakaj me nič ne obiščete? Umrla bom.«

»Ne smeš, Marica, ne smeš! Obiskal bi te bil že davno, pa nisem vedel, da si tako nevarno bolana.«

»Pa ostanite nocoj tukaj. Prinesli ste mi Jezuščka, oh, kako sem srečna! Sedaj se ne bojim smrti.«

»Jezušček te bo ozdravil.« Marica je odkimala, meni pa so se porosile oči. Vprašal sem njeno mamo, kako in kaj. Odgovorila mi je vsa potrtja, da ni upanja, da pričakuje vsak trenutek najhujšega, ker Marica že bruha kri. Uboga, uboga Marica!

Kdaj sem se vrnil domov, ne vem več. Vem le toliko, da še ni bilo zame tako žalostne Svete noči, kakor je bila tista, in da še nisem pretočil toliko solz kot tisti večer.

Komaj proti jutru sem nekoliko zadremal. Naenkrat sem se zopet zbudil. Ali ni pozvonil zvonec? Čisto razločno sem ga slišal. Morda je treba zopet na spoved? — Grem pogledat — ne vidim nobene luči — vprašam — nobenega odgovora . . .

Sanjalo se mi je bržčas. Bilo je ob tretji uri.

Ko sem zjutraj dospel v zakristijo, povedal mi je cerkovnik brž: »Nocoj ob treh je umrla Vehilova Marica.«

Né verujem v strahove, verujem pa v spomin. In kakor vem, da zvonec ni zvonil, četudi se mi je zdelo, da je — tako sem trdno prepričan, da se je prišla posloviti od mene Marica, predno je splavala njena čista duša h križatcem v nebesa.

Na prijatelje ne zidam več — postali so filistri — zato že vnaprej vem, da bom na Sveti večer zopet sameval v sobici. Postavil si bom jaslice, prižgal svečke ter snel s stene sliko . . .

Pa ne bom sam — spomin na Marico bo pri meni.

In ker sva si bila v življenju toliko prijatelja, da se je prišla ob zadnji uri posloviti od mene — upam, da me tudi v nebesah ne bo pozabila ter bo prosila božje Dete za samotarja v nizki sobici.

Januš Golec:

Tolovaj Krivec.

Ako bi raziskali za dobrih 50 let nazaj žalostno plat naše slovenske zgodovine — razne zločine in tolovajstva, bi našli, da ima malodane vsak naš okraj kakega tolovaja, katerega je priprosti narod telkom desetletij oklital z raznimi bajkami ter pravljicami. Roparjev, ki živijo pri nas v ljudski govoric, nikakor ne smemo primerjati s hajduki in komiti balkanskih narodov, ki tudi živijo, dasi davno mrtvi, med našimi južnimi brati v ljudski povesti in narodni pesmi. Naš slovenski narod ni ohranil v ustnem izročilu nobenega roparja, ki je ljudi pobijal kot kak balkanski hajduk, ampak samo take, ki so se slučajno skregani z roko pravice, znali skrivati po več let pred oblastjo in živeli v vednem stilu z revnejšimi sloji.

Slovenska Štajerska ima dva hajduka, o katerih še danes govori staro in mlado in to sta: Guzaj in Krivec. Guzaja smo si natančneje ogledali lansko leto za Božič, letos pa bomo pokramljali nekoliko o Krivcu.

Ljudske govornice o Krivcu.

Ako vprašas danes kakega starega očanca in mamko v konjiškem ter slovenjebistriškem okraju, kdo in kaj je bil prosuli tolovaj Krivec, ti bosta odgovorila: No, Krivec je bil pravzaprav dober človek. Bogatinom je jemal: denar, vino in svinjsko meso in nato delil te zemeljske dobrrote med take svoje znance ter prijatelje, katerim sta bila pomankanje in revščina gosta zjutraj, opoldne in zvečer. Krivec je rad plačeval vino in po večkrat zapil kar po 40 goldinarjev. Ako je rajal s svojimi prijatelji na kredo, je pozneje vsikdar poravnal vse. Ker je bil lepo vitke postave ter zgledal bolj kot kak študent, se je marsikateremu dekletu zasidil globoko v srce. Kot na zunaj prikupljivega človeka ga je spravila ljudska govornica v stik ne samo z mladimi ženskimi spolom, ampak tudi s starejšimi mamami in baburami. Po celem slovenjebistriškem okraju je znano in še roma danes naprej od ust do ust, kako je Krivec nekega jutra srečal na potu v Slov. Bistrico jokajočo žensko. Vprašal jo je: »Mati, zakaj pa ihtite?« Ženska se je na to vprašanje pošteno useknila, pogledala prijazno sočutnega neznanca in odgovorila:

»Kako bi ne jokala, ko pa že hodim tri dni okrog, da bi mi kdo posodil 100 rajnuš, da otnem hišo in posest pred bobnom, a mi noče nihče posoditi niti seksarja ne.«

Krivec je sešel v žep in stisnil revi stotak s pripombo: »Shrani, obdrži in povej oni brezsrčni gospodi pri davkarji, da te je rešil pred maršem za bobnom zloglasni

Krivec!« Po teh besedah je Krivec izginil in ta ženska mu je pela slavo po celem slovenjebistriškem okraju.

Nekoč je šel Krivec proti Celju in srečal na cesti staričkavo žensko. Pridružil se ji je, začela sta govoriti in med pogovorom je nanesla prilika tudi na Krivca. Krivec je vprašal bable: »Kaj vi mamca mislite o Krivcu? Ali je ta nepridiprav res tak izmeček človeštva, kakor ga slikajo oblasti?« Bable se je konajžno odrezala: »Kaj, Krivec da bi bil falot in razbojnik? On je dober človek, ker tam jemlje, kjer je preveč in nosi tje kaj, kjer ni nič ali celo malo.« Ta odkritosrčna pohvala je Krivca tako vradostila, da je podaril starki in finjar in rekel: »Tak je res Krivec in radi tega shranite, kar vam dam.«

Na ravno isti poti se je zatem sestal z drugim ženščetom, ki je neslo v Celje korbico jajc. Medsebojni prijazni pomenki so oba kramljajoča potnika dovedli v stik s tedaj obče znanim tolovajem Krivcem. Krivec je bil zopet radeveden, kako sodbo ima ta ženica o njem in jo je vprašal, kaj in kako misli o Krivcu. Pri tem vprašanju je babura postala, pljunila na tla in viknila: »Hudič naj odpelja tega ravberja v šajtrgil!« Krivec je prekinil razgovor o Krivcu in vprašal ženico, koliko hoče imeti za jajca. Kmalu sta si bila tedina. Krivec je odštel denar, vzel korbico in se zadržal v ženšče: »Stoj, babo, na miru, če ne, te ubijem!« Stopil je par korakov proč in nato zmetal v babnico eno jajce za drugim. Končno je pognal v njo še prazno košaro s pripombo: »Da boš vedla, babo, to ti je napravil Krivec, a je vse plačal!«

Priprosti narod je bil tedaj v slovenjebistriškem in konjiškem okraju prepričan, da je Krivec kak copernik, kateremu ne more do živega nobeden žandar. Narod je gledal v njem nekaj zvišnega, ker je danes govoril Krivec z ubogim trpinom kot eleganten in radodaren gospod, drugič si ga srečal kot lovca, tretjič kot potepuha.

Raznih povesti o Krivčevi radodarnosti je med ljudstvom vse polno, a so ena drugi podobne in v vsako je v zvezi kaka ženska, ki Krivca ali hvali, ali pa tudi graja in kot lopova proklinja.

Kdo in kaj je bil Krivec v resnici?

Krivec se je rodil leta 1851 v vasi Sojek, župnija Kebelj pri Čadramu. Po domače so rekli pri Krivcu in to ime se je držalo Krivca do smrti in do danes, a pisal se je Jurij Obrovnik. Bil je sin revnejših kmetijskih staršev. Ker je bilo pri hiši več otrok, je Jurij kot že bolj odrasle fant služil za konjskega hlapca. Iz onih let, ko se je potikal po službah, je znano, da je bil za hlapca pri Simonu Regoršek v Oplotnici. Baš tedaj je imel svojo ljubico nekje pri Slov. Bistrici. Nekega večera se je enostavno vsedel na gospodarjevega konja in odjezdil k ljubici v vas. Konja je pripeljal nazaj in le svoji izvoljenki je hotel dokazati, da je in ima nekaj.

K vojakom so ga vzeli za cela tri leta in sicer je služil pri 20. lovskem bataljonu v Zagrebu. Pri vojaki se mu je očitno godilo dobro, ker je po treh odsluženih letih še ostal nadalje kot sluga pri majorju, poveljniku bataljona. V prostovoljni vojaški službi ga je zadržala ljubezen do majorjeve sobarice. Oba zaljubljenca bi se bila rada poročila, a nista imela denarja. In ravno ljubezen je zavedla mladostnega Krivca, da je stegnil prvič svoje prste po tuji lastnini. Skupno z izvoljenko sta pokradla pri majorju pristane, uhane in še več razne druge zlatnine in jo popihala na lepše. Kje in kako dolgo sta rajala ter živela na majorjeve stroške, ni znano. Poročil se Krivec ni s sobarico, ampak jo je po prijetno zapravljenem izkupičku za majorjevo zlatnino zapustil in se nenakrat kot samsko šikan fant pojavil v svojem rojstnem kraju. Okradeni major ga iz Zagreba na Kebelj ni preganjal policijskim potom.

Ko se je vrnil Krivec od vojakov domov, ni bilo slišati nič kaj slabega o njem. Krog leta 1876 ga je vojaška oblast pozvala na orožne vaje. Tega poziva se je Krivec z osmrjeno vestjo ustrašil in ni ubogal, ker se je bal srečanja z tód njega okradenim majorjem. Radi prezira poziva na orožne vaje je začela vojaška oblast Krivca zasledovati potom žandarmerije. Od tega časa se začenja Krivčeva tatinsko-tolovajska pot. Kot vojaški begunec ali dezertar si Krivec ni mogel iz neprestane bojazni pred orožniki s poštenim in odkritim ročnim delom služiti kruha, se je pač zatekel v gozd in k tatvinu. Skrajša je kradel po svoji ožji domovini: na Koblju, Prihovi, Oplotnici in po Konjicah. Jemal je tamkaj, kjer je bilo kaj dobiti in seve samo pri bolj bogatih in premožnih. Pričakal je kje kakega petičnega kmeta, ki se je vračal z volovskim izkupičkom in v alkoholnih rožcah iz sejma proti domu in mu med pretitjo s smrtjo ugrabil denar. Drugič je zopet vlomil v kako vinsko klet in odnesel po par veder vina. Vinska kaplja najboljša diši in nekaj izda po obilno zavžitem prekajenem mesu in radi tega mu je bil poleg vinske tatvine najljubši vlom v shrambe za svinjsko meso. Da ga ne bi roka pravice prehitro vtaknila v samotno kletko ječe, si je hitro poiskal dobre prijatelje. Bajtarjem in viničarjem je nosil denar, polne bokale vina in cele svinjske gnjati. Revnejši ljudje so ga radi tega vzljubili in od teh se mu ni bilo treba bati nobenega izdajstva.

Radi ropov in tatvin se je začela kmalu zanj zanimati žandarmerija in ga zasledovati. A Krivec je bil previden ter preťkan in se je znal izmuzniti iz vsake žandarske zanjke in baš radi tega, ker je leta in leta bril norce iz orožnikov, je postal nekaj junak med priprosto revnim ljudstvom.

Za Krivčevih časov so imeli žandarji dolge, svitle in daleč vidne bajonete na puškah, za klobukom košata petelinova peresa. Krivec je prinesel od vojakov najbrž majorjev daljnogled in z njim v roki stopal vsako jutro na kak daleč razgledni hrib, ali pa splezal na kako prav visoko drevo, odkoder je ogledaval ter opazoval okolico potom daljnogleda od zgodaj zjutraj do kake 10. ure dopoldne. V tem času so se navadno razlezli oplotniški, konjiški in

slovenjebistriški žandarji po patroljah. Že od daleč je videl lesketajoči se bajonet in je potem krenil za tisti dan ravno v nasprotno smer, v katero so jo mahali za njim orožniki.

Že skrajša sem omenil, da Krivec na zunaj ni zgledal kot kak robusten in orjaški ropar, ampak je bil študentovski viuke, lepe in na zunaj prikupljive postave in prav nič sumljivega obnašanja. Povrh se je še rad čedno in različno oblačil in celo večkrat na dan je menjal svojo obleko. Obleko je shranjeval pri raznih svojih prijateljih. Danes so pravili ljudje orožnikom, je bil Krivec v naši vasi kot nobel gospod, zopet drugje kot lovec s puško na rami, tretjemu se je dal spoznati v obleki potepuha itd. In nekaka Krivčeva strast je bila, da je na najbolj prefrigan način zvaljal na led zasledujoče ga orožnike. Bogzna kolikokrat je popival z mladimi žandarji v Slov. Bistrici in Konjicah. Pri odhodu jim je vedno pustil kak znak, da so pili Krivčevo vino.

Vsi starejši ljudje, ki so Krivca poznali, pripovedujejo, da je bil mojster pri pobegu skozi okno. Kolikokrat je rajal v krogu svojih dragih v kak semotni krčmi in je nenadoma stopil žandar v sobo. Kot blisk je bil skozi okno in če tudi je bilo treba skočiti po več metrov globoko.

Spal je po zimi pri svojih prijateljih, ali pa po raznih podružnih cerkvah, po letu se je držal najrajši gozda. Bog zna kolikokrat so ga videli Čadramčani, kako je zjutraj stopal od podružnice sv. Barbare, kjer je v cerkvi prebil noč. Ravno pri sv. Barbari je pod kamenito ploščo pred zakristijo shranjeval denar in sta nekoč mežnarjeva sina, ki sta pasla krog cerkve živino, slučajno potegnili izpod plošče 30 goldinarjev. Od tedaj je prestavil svojo denarno blagajno od sv. Barbare nekam drugam.

Kot vsak mlajši tolovaj, je bil tudi Krivec poleg denarja, vina ter prekajenega mesa velik ljubitelj nežnega ženskega spola. Imel je več in na raznih krajih slepo mu udanih ljubic, ki pa niso znale ena za drugo, ker sicer bi se bilo Krivcu godilo slabo. Prevarana ženska ljubav je grozno maščevalna.

Krivec je uganjal tolovajsko tatinski posel nezasačen par let. Konečno so ga pa le prijeli orožniki, bil je obsojen na nekaj let težke ječe. Kazen je prestal v graški kaznici Karlat. Komaj ko so ga izpustili iz kaznišnice, že se je lotil tolovajskega posla, a tokrat ne več sam, ampak v družbi z nekim sorojakom Matijem Perko.

Matija Perko je bil sin svoječasnega Krivčeve ljubice Očko iz občine Osko. Ravno ko je prišel Krivec iz Karlave v Gradec, je srečal na ulici Perka, ki je tedaj služil pri graških dragoncih. Krivec je svojega starega znanca koj pri prvem srečanju nagovoril, da je pobegnil od vojakov in se pridružil njemu.

Združen s Perkom je prestavil Krivec svoj tolovajski delokrog iz bistriškega in konjiškega okraja ob hrvaško mejo v kraje od Rogatica do Brežice. V teh krajih, ki niso bili njegova ožja domovina, Krivec s svojim kompanjom Perkom napram strankam ni nastopal tako obzirno, kakor v svojem rojstnem kraju. Tukaj je kradel in ropal, kar mu je prišlo pod razbojniško roko in ni delal veliko izbire med imovitimi ter revnimi, ker ravno v teh krajih je največ revežev in presneto malo bogatinov. V obsojnih krajih sta postala Krivec ter Perko pravcati strah in trepet za vse, ki so se bili komaj nekoliko oddahnili od Guzajevih tolovajstev. Orožniki so sicer noč in dan stikali za roparjema, a sta jim vsikdar ušla, če tudi šele v zadnjem trenutku. Pri Podčetrtku je nekoč tedanji orožnik, ki je leta 1880 ustrelil na Košanci Guzaja — Grizold, streljal v mraku za Krivcem, a ga ni pogodil.

Imeni Krivec in Perko sta bili ob Sotli par let ravno tako strah vzbujajoči, kot svoj čas ime Guzaj. Ko so pa postala tla radi nevolje ljudstva obema roparjema ob Sotli prevroča, sta se preselila nazaj v svojo ožjo domovino in se preživljala tukaj na roparsko-tatinski način, dokler ni padel v roke pravice kot prvi Perko.

Tolovaja sta se najrajši zatekla k bajtarju Tomazlu v Razkovcu pri Prihovi. Tukaj ju je zatolil orožnik Gorjup. Krivec je utekel po svoji preizkušeni navadi skozi okno, manj urni Perko se je postavil žandarju v bran s samokresom. Ustrelil je celo v Gorjupa, a krogla ga je na sredo samo malenkostno oplazila po glavi. Orožnik je nato Perkota parkrat zabodel z bajonetom, prišlo je med obema do ročne borbe, v kateri je bil zmagovalec orožnik. Gorjup je pomagal Perkota ukleniti posestnik Bezenik iz Razkova in na ta način je zgubil Krivec svojega večletnega kompanjona.

Po Perkovi aretaciji je Krivec zapustil Čadram ter Prihovo in kradel po okolici Slov. Bistrice, Polskave in Pragerskega. Krivec je imel na Zgornji Polskavi prijatelja, h kateremu je pogostokrat zahajal, in ta njegov zaupnik je bil po poklicu čevljar. Tolovaj si je pustil pri njem večkrat delati nove čevlje in tudi stare mu je pogostoma popravil. In baš ta zgornjepolskavski smolar in dretar je izdal Krivca in njemu kot bivšemu prijatelju in zaupniku je ropar obljubil pri aretaciji maščevanje na smrt.

Krivčeva druga in zadnja aretacija.

Kako in na kak način je prišel Krivec v pest pravice, naj pove cenjenim čitateljem »Slovenski Gospodar«, ki je beležil o Krivčevi aretaciji leta 1894 kot obširen dopis iz Prihove dobesedno to-le: »Dne 9. februarja mi je pravi nekdo. (»Gospodarjevemu« dopisniku namreč): Sedaj se ni treba več bati Krivca. Vprašam: Zakaj ne? — Vločili so ga in prignali v Konjice k sodnji. Ljudje so se kar trli za njim k sodnji, nekateri so ga celo poznali. Sodnijo so zaprli in niso pustili ljudi noter. Mož nadaljuje: Jaz sem se hotel popolnoma prepričati in vprašal moža, ki je iz Zgornje Polskave, in ta mi je pripovedoval tako-le: Na Zgornji Polskavi so ga dobili pri nekem čevljarju, h kateremu je Krivec zahajal, da mu je obuvalo popravljaj. Zadnjič pa mu je čevlje šival. Predno je čevlje zgotovil, bil je tako pošten, da je naznanil žandarjem, kedaj bode Krivec prišel po nje. Tisti dan so prišli žandarji k čevljarju

patrolirali, toda Krivca ni bilo po čevlje. Dva žandarja pa sta baje stala tri dni in noči v hiši, vsak na eni strani vrat. Tretji večer je prišel Krivec in rahlo potrkal na vrata. Čevljar mu je odprl in ko je Krivec vstopil v sobo, popadla sta ga žandarja vsak za eno roko in ga držala tako dolgo, da je čevljar našel luč in potem sta ga uklenila in odpeljala v Maribor. Od tod so ga drugi dan trije žandarji pripeljali v Konjice. Eden žandar je šel pred njim, dva pa za njim. Tega ptiča so dolgo lovili. Doma je v Ugovcih (kar pa ni res!), čadramske župnije, in klatil se je največ po Koblju, Čadramu, po Prihovi in še bližnjih župnijah, kjer je imel povsod dovolj zaveznikov, kateri so ga skrivali. Ti zavezniki so bolj ubogi ljudje in jim je »šenkaval« denar in še menda prinesel kako pečenko in še kaj več, in to je bilo dovolj tem, da so ga jemali pod streho ter ga skrivali. Tudi je nekaj zahajal v Konjice in kjer je pil, djal je pod čašo podpis: Tu je bil danes Krivec. Oblačil se je vsak čas drugače. Zdaj kot gospod, sedaj kot kmet in spet zdaj kot kak capin, da ga nismo mogli spoznati. Ko so ga v teh krajih žandarji pridno zasledovali, skrival se jim je po lesu. Kedar pa je bilo nevarno, šel je na Dunaj, ali pa v kako drugo mesto. Njegovih tovarišev so lepo število že polovili. Zdaj bo menda mir. Ljudstvo govori: Ko ga je gosposka ne bi več izpustila na svetlo, ampak da bi ga dala ne v posojilnico, ampak v posilnico, ker je nevaren človek družbi, posebno nevaren bi pa bil tistemu čevljarju za življenje, ki ga je izdal. Krivec je tat in ropar, ker je marsikomu pretil že s smrtno, če mu ni dal denarja. Tako pripovedujejo, da je storil z nekim Pohorcem, ki je prodal vole. V sobi je terjal od njega in žene denar in kazal nož, samokres itd. Zdaj, ko so ga dobili, imel je pri sebi dva revolverja in neki samo en novičič. Tako poroča o Krivčevi aretaciji »Slovenski Gospodar« iz leta 1894.

Krivčeva obsodba in smrt.

Krivca so prepeljali iz zaporov v Konjicah v Celje, kjer je bilo tedaj okrožno sodišče. Po končanih preiskovalnih poizvedbah je prišel pred poroto. Pri porotni razpravi je tajil svoje zločine in mu po večini vseh očitkov niso mogli dokazati, ker je med tem časom njegov tovariš Perko v ječi umrl, njegovi somišljeniki in prijatelji iz slovenjebistriškega in konjiškega okraja so ga po možnosti ščitili in zagovarjali po največ iz bojazni pred morebitnim maščevanjem. Ko je nastopil kot ena glavnih prič proti njemu zgornjepoljski čevljar, ki ga je kot bivši zaupnik izdal, je Krivec škripal z zobmi in mu zabrusil pred sodnim dvorom v obraz: »Počakaj, hudič, če se bova še srečala v življenju, ti bom živemu potegnil kožo z glave.« Pretežne večine očitanih tatvin in ropov mu niso mogli dokazati in radi pomanjkanja dokazov so mu prisodili samo 9 let poostrene ječe.

Iz Celja so ga vtaknili v mariborsko moško kaznilnico. Kot mariborski kaznjenec se je obnašal mirno, delal, bil pokoren, a kadar se je spomnil na zgornjepoljskega čevljarja, je vedno stisnil pesti, zaškrtal z zobmi in rekel: »Prokleti šoštar, ta še bo občutil, kako se vleče s človeške žive glave koža, ako pridem še enkrat na svobodo.«

Ko je presedel štiri leta ječe, je leta 1898 neprestano noč in dan mislil in tuhtal samo na to, kako bi ušel iz kaznilnice le za par dni in to radi tega, da bi se na prav živinski način osvetil izdajalcu. Posrečilo se mu je v letu 1898, da je v noči, ker je bil sicer na dobrem glasu kot pokoren kaznjenec, pobegnil iz zaporov in utekel na kaznilniško dvorišče. Iz dvorišča ni mogel preko zida, ker je bila nočna straža preveč pozorna. V strahu pred stražo je splezal po žlebu za odvod deževnice na streho in od tam kaj je nameraval pobegniti v jutranjih urah. V trenutku, ko je z nadčloveškim naporom priplezal na streho, ga je zapazil stražnik, ga pozval na »Stoj!«, a ker se je potuknil in ni odzval pozivu, je stražnik ustrelil in ga zadel — smrtno. Na smrt zadet se je skotalil na tla in obležal mrtev v mlakuži krvi — v obrazu z besnimi potezami človeka, ki ni mogel izvršiti zaprisežene osvete, ki bi bila uresničena, prvi in zadnji uboj človeka v Krivčevem toliko let trajajočem tolovajsko-tatinskem življenju...

Ob koncu še pripomnim, da je Krivec večkrat v življenju v družbi svojih prijateljev in zaščitnikov povdarjal, da je bil skozi dobo nekaj let prijatelj zloglasnega tolovaja Guzaja. Guzaj se je večkrat, ako so mu postala tla v njegovi domovini v St. Jurju ob J. žel in na Košanci prevročja, vozil iz Maribora v Gradec in na Dunaj. Hodil je iz St. Jurja peš do Maribora in na teh pohodih se je baje sestajal večkrat s Krivcem.

Kebelska župnija sv. Trije Kralji ima namreč nekako krčmo, kateri pravijo še danes cerkvena kuhinja. Ta cerkvena kuhinja je bila za Guzaj-Krivčevih časov zapuščena in je bilo na njeni notranji steni do predkratklega prenovljenja na debelo s svinčnikom zapisano: »Tukaj sta si kuhala južino Guzaj in Krivec.« Ali sta ravno omenjeno beležko zaupala steni res ta dva tolovaja, ne ve nihče. Pisec teh vrst ne verjame, da bi se bila Guzaj in Krivec sploh poznala, ker je bil Guzaj ustreljen leta 1880 in njegovo roparsko delovanje trajalo komaj dve dobri leti.

Tak je bil torej prosluli Krivec — Jurij Obrovnik, ki ni nikogar ubil, pač pa hajdukoval s tatvino ter ropi in je umrl kot po večini vsak hajduk radi s kroglo preprečenega — zverinskega pohlepa po maščevanju nad izdajalcem.

Januš Golec.

Škof — račja jajca — paprika.

(Mladostni spomini.)

Kot dijak osmošolec sem prelistaval farno kroniko rojstne župnije Sv. Miklavža na Polju. V kroniki sem

naletel na s svinčnikom popisan listič, na katerem so bile zabeležene tri besede: Škof — račja jajca — paprika. V mladostni radovednosti sem vprašal tedanjega našega g. župnika Martina Kragl, kaj da pomenijo te, zame zagonetne in nerazumljive besede. G. župnik se je pri mojem vprašanju zadovoljno nasmehnil, potegnil iz žepa tobačnico, pokljukal po njej s kazalcem in sredincem, smuknil v nosnici s pošteno porcijo šnofanca, se vsedel tik mene in mu zaupal tole dogodbico:

Škof.

Na Medvedovem selu pri Mestinju je pred leti župnikoval rajni g. župnik Šparhaki. Gospod je bil dobesedno vzeto, posebej v vsakem oziru. Med nebroj drugimi posebnostmi sta bili tudi te, da je nosil v levem ušesu tedaj za izobražene moške neobičajni »ringelc«, imel je pa tudi zanj dobičkanosno razvado, da ni dvajsetkrat na leto opoldne obedoval doma, ampak pri svojih sosednih stanovskih tovariših na: Slatini, v Šmarju, pri Sv. Petru pod Sv. gorami, na Bizeljskem, v Pišecah in pri Sv. Miklavžu na Polju. Kot bi ga pognala neka nevidna moč iz megle, se je g. Šparhaki pojavljal v že omenjenih župniščih tako krog poldvanajste ure predpoldne in gospodje so že vedeli, da se je za taisti dan kar sam povabil na obed. Nobeden od tovarišev mu ni zameril te razvade, ker g. stari Šparhaki je sam rad bril norce iz drugih, raznašal novice; na drugi strani pa ni prav nič zameril, ako ga je kdo od tovarišev pošteno potegnil. Kratko in malo: g. Šparhaki je bil priljubljen tudi kot posili gost.

Kljub skoro dnevni ciganskemu življenju si je g. Šparhaki prihranil toliko, da si je kupil v Pišecah lep in dokaj roden vinograd. Ta vinograd je postal zanj nekak paradiz, katerega je obiskal in pregledal po par krat na mesec.

Pot od Medvedovega sela do Pišec je presneto dolga in je bila tudi za Šparhaklove starostne noge — predolga. Gospod si je nabavil radi te preveč mučne pešpoti navaden kmetijski koleselj in kupil kobilce, ki ga je zval za — luciko. Voziček in kobilca z opremo vred mu nista bila vredna sto rajniš. Koleslja ni nikdar pustil umiti ali namazati, kobilca je bila suhljata, da jej je lahko gospod, ako se je oglašil zvon k molitvi, obesil klobuk na telo, kamor je hotel, oprema je bila vsa zvezana z motvozi. G. Šparhaki je imel na svojih izletih razne nezgode in neprilike pri: vozu, kobilci in opremi, a je vso to nevoljo vsikdar srečno premagal s svojo občudovanja vredno potrpežljivostjo.

Pred leti in leti je škripal g. Šparhaki spomladansko nedeljo popoldne na svojem vozičku od Medvedovega sela proti Pišecam. Na tem potovanju se mu je ravno pri križu ob cesti pred vasjo Sedlarjevo nekaj utrgalo pri konjski opremi. Stopil je z voza in skušal zvezati utrpane dele. Pri tem zavezavanju so mu priskočili na pomoč Sedlarci, ki so tamkaj na gmajni za križem pasli živino. Gospodu je dopadla ta postrežljivost Sedlarcev, prepustil jim je med izreki tople zahvale popravljalni posel in se ozrl okrog po tej že tedaj slavno znani sedlarski gmajni.

Gmajna za križem pred Sedlarjevim je po obsegu prav neznatna, a vsako spomladansko in poletno nedeljo natrpano polna razne živine in vseh Sedlarcev obojega spola od župana ter odbornikov do zadnjega srajčnika. Šparhaklu je bil ta pogled na na gmajni zbrano sedlarsko občinstvo nekaj posebnega — — —

Birma je bila baš tiste dni v kozjanski dekaniji in radi tega je vprašal zbrane Sedlarce: »Ali mar škofa čakate, da vas je toliko krog križa?«

Pokojna Bašova Urša, ki se je tiščala v svoji radovednosti g. župnika, je na gospodovo vprašanje klonila z jezikom in menila: »G. fajmošter, ali se peljejo škof koj za Vami?«

Šparhaki je pokimal kot odgovor na to vprašanje, Urša je odbrzela med zbrano sedlarsko občinstvo, Sedlarci so bili dogotovili popravilo pri konjski opremi, župnik se je med zahvalo usedel na voz, koleselj je zavil in šlo je naprej — — — danes enkrat in — jutri enkrat. Lucika je stopicala počasi, Šparhaki se je ozrl na vozu in videl, kako klečijo vsi Sedlarci tik ceste na gmajni — — — Takoj je uganil: škofa čakajo in radi tega so poklekli — — — Klečali so prav vsi od največjega Sedlarca, rajnega Matičkevega soldata do Bašovega roriča, ki je baš tedaj jedva skobacal od vseh štirih na obe nogi. G. župnik si je mislil: pomogli so mi ti ljudje iz nezgode, jaz pa sem jih potegnil s škofovim prihodom, a naj le klečijo nekaj časa na gmajni krog križa, saj v cerkvi tega itak ne storiijo!

Šparhaki je cvilil s svojim vozičkom skozi Sedlarjevo, se vedno oziral nazaj na pobožno klečeče Sedlarce in se zadovoljno smehljajal sam pri sebi, ker se mu je enkrat en dovtip posrečil na hitro roko in za Sedlarce — v dušnem oziru na zaslužno plat.

Šparhaki je privilil na svojem bagerlno že skoro do St. Petra, ko se je kot prvi med klečečimi Sedlarci dvignil rajni Matičakov soldat z opazko: »Vsi vrazi, vrag mu naj pušča krf, far nas je potegnil, saj škofa ni in ne bo od nikoder.«

Sedlarci so vstali, si odrgnili od pobožnega klečanja utrujena kolena in nato se je usula iz ust vseh toča psokv na starega gospoda, ki je pomoč v nezgodi poplačal s tako nehvaležnostjo.

Moške Sedlarce je kmalu pomiril Matičakov soldat, ker jim je nekaj pravil o: bomo mu že vrnil; a ženske so pa regljale v upravičeni nevolji dolgo, saj so v molku klečale in zastoj čakale na škofov žegen blizu eno celo uro.

Račja jajca.

Če se je odpeljal g. Šparhaki v nedeljo popoldne v Pišce, potem se je vračal proti domu kot muzikant z

gostije šele v petek. Po ravno kar opisanem klečanju Sedlarcev na gmajni za križem se je pojavil g. Šparhaki z vozičkom in luciko v petek krog poldne pri našem poljskem g. župniku ravno ob času, ko se je ta spravil k obedu. Prihod tovariša ga ni iznenadil, naročil je še en krožnik in g. Šparhaki je med tem stišal svoje kobilce pod kozolec in mu vrget nekaj krme.

Gospoda sta se pozdravila, sedla za mizo, Šparhaki se je pošteno useknil v veliko modrikasto ruto in rekel: »Veš ti Martin, danes nisem bil za opoldne namenjen k tebi, ampak sem hotel kositi pri bizeljskem Pavliču. Pridem v farovž, pa me je fajmošter grdo pogledal, še stola mi ni ponudil in prvič sem odšel iz bizeljskega župnišča brez kozarca vina. V kuhinji sem vprašal sestro, zakaj je gospod tako proketo slabe volje. Kuharica mi je odgovorila, da se mu je zjutraj obesil lisjak, ki mu je bil ljubši nego celo Bizeljsko. Saj veš, da je Pavlič pred leti kupil majhne lisjake. Tega je pozneje priklenil na verigo in to pritrldil na dolg »drot«. Lisjak se je lahko popeljal po tem drotu kakih 50 metrov na dolgo. Saj veš, Pavlič je dobra duša, a od nekdanj ne more trpeti, da bi mu namreč kdo zobal grozdje. Piti da rad, kolikor kdor hoče in nese, a grozdne jagode ni dobil iz njegovih rok še nikdo. Domače, farovške kure so mu hodile v jesen zobat grozdje, streljal je za njimi in skozi par let je uporabljal lisjaka, da mu je preganjal kure iz vinograda. Bogzna koliko kur je ta lisičja mrcina podavil, a župniku je bila ta gonja za lastnimi kurami največje veselje. Včeraj, tako enkrat zvečer je skočil lisjak preko brajd za kuro, veriga se mu je zamotala krog kolca in zver se je obesila sama — — — Danes zjutraj ga je našel župnik trdo mrzlega in sedaj je bedak žalosten radi lisičje smrtne nesreče — — — Vidiš, Martin, radi smrtne ponesrečenega bizeljskega lisjaka sem danes pri tebi in hvala Bogu.«

Tako je končal g. Šparhaki povest o rajnem bizeljskem lisjaku, g. Kragl se je zadovoljno muzal, gospoda sta jedla in po bedu sta petkov fiziol tudi zalivala. Pri kupici gostoljubno ponujenega vina je bil Šparhaki vedno dobre volje in je rad katero povedal. Med drugim je prišel tudi na čakanje Sedlarcev na škofa in dražil g. Martina, kako lahko verne farane da ima. G. Martin je poslušal zgodbo o klečanju Sedlarcev na gmajni, a se ni nič smejal, ampak vprašal tovariša:

»Kaj zlodja pa imaš v oni vrečki tik stola?« G. Šparhaki si je obrnil z desnico zlati ringelc v levem ušesu in odgovoril:

»Tine, ko sem se peljal iz bizeljskega farovža proti Sušici, sem ugledal na Blažinčičevem dvorišču tako salabolsko lepe race. Prosil sem Blažinčičko, ali bi mi ne mogla prodati 8 jajc, da bi si opomogel tudi jaz do tako krasnih rac. Saj veš, mlade račke — — — saprmet, to ti je nekaj za po grlu — — — in račke rade plavajo — — — No, pa Blažinčička mi je prodala 8 jajc in sem jih zvezal ter spravil v tale žakeljček, ki ga imam za luckin oves. Veš Tine, ako se mi bodo race po sreči zvalile, te bom povabil na račke — — — Vina bom tudi kupil, nič me ne glej tako neverjetno.«

G. Kragl je pošnofal, ponudil tovarišu, ki je tudi vzel, a tako kihnil, da je z nogo tlesnil ob tla in bi bil skoro zadel ob vrečo z dragocenimi račjimi jajci. G. Šparhaki se je ustrašil, ali se ni morda pripetila kaka nesreča, g. Kragl pa je vstal, pograbil vrečo in menil: »V kuhinjo bom dal spraviti vrečico do tvojega odhoda, med potjo grem še po ta boljšega in ti lahko sedaj mirno šnofaš in kihaš.«

G. Martin je odšel v kuhinjo in klet, dolgo ga ni bilo nazaj. G. Šparhaki je med tem časom koval načrte, kako in s kom bo pustil valiti račja jajca in kako bo vendar enkrat v svojem ciganskem življenju enemu najljubših svojih prijateljev — g. Martinu postregel z mladimi — lastnimi račkami.

G. Martin je res prinesel ta boljšega, prijatelja sta trčila na lastno zdravje in svidenje pri Šparhakovih racah, pila, šnofala in se zibala v pomenkih, v katerih je imel vodilno besedo g. Šparhaki, ki je veliko okrog hodil, marsikaj zvedel in še več rad povedal.

Tako proti mraku se je tudi gostobesedni Šparhaki spomnil, da se bliža petkov večer in da je za danes dovolj dobrot iz Martinovih rok zanj in za luciko. Poslovil se je, se odpravil na pot in g. Martin mu je še lastnoročno posadil tik k njemu vrečico z račjimi jajci.

Šparhaki je mirno cvilil na bagerlu skozi Sedlarjevo, Sedlarci so ga celo spoštljivo pozdravljali, bil je prepričan, da mu šale s škofovim prihodom in s klečanjem na gmajni za križem niso niti najmanj zamerili. Iz takratne pišecke rajže se je vrnil g. Šparhaki na Medvedovo selo prav zadovoljne volje glede duše in želodca.

Paprika.

Za tem ni bilo g. Šparhakla dolgo k Sv. Miklavžu na Polje. Minuli so dobri trije meseci, predno je izpred farovškega hleva g. Martinu krog poldneva udaril na uho Šparhaklov: »Vô — vô — — luci — — — saj boš dobila jesti, kolikor ti bo ljubo.«

Medvedoselski župnik je spregel in prišel pozdravit g. Martina, ki je že pripravil za blagega mu tovariša krožnik in kozarec. Gospoda sta si segla prav pristréno v roke in g. Martin je bil smehljajočega mnenja, kedaj neki bo povabil g. Šparhaki njega na obljubljene mlade račke — — — Šparhaki si je obrnil ringelc z desnico v levem ušesu, tlesnil z nogo ob tla in odgovoril s povzdignjenim glasom:

»Tine, dve koklji sta mi poginili na onih Blažinčičinih račjih jajcah, a zvalilo se ni nič. Sem ob jajca in dve celi kokoši.«

G. Martin je med pritajenim smehljanjem na dolgo potegnjen pošnofal, gospoda sta sedla k pogrnjeni mizi in Kragl je še vprašal:

»Glej, prijatelj, ker si prišel ti, je Lucija prilila še eno šeflo vode k juhi za te in predno bo ta voda z juho zavrela, pa mi lahko zaupaš zgodnico z bizeljskimi račjimi jajci.«

G. Šparhakl si je obrnil ringele in začel: »Veš Tine, drugi dan ko sem — no, to je bilo v soboto — sem šel lastnoročno kupit kokljo k sosedu, da bi mi zvalila ta jajca. Kokljo sem sam nasadil, sedela je pridno, še sam sem jo podil na sprehod in v roso, a veš kaj, poginila mi je na gnezdu — No, po kokljini smrti sem preiskal vsa jajca, ali ni mogoče katero že žlopotek. V nobenem jajcu ni klopotalo, bila so trdosveža, kakor bi bila ravnokar znešena. Mislim sem: koklja je bila stara, dobila je premočno hrane in vode — no, no pa je pač poginila — no, no, oh moj Bog. Kupil sem pri sosedu koj drugo kokljo, ta pa sprva ni hotela sedeti.

Veš, kaj sem napravil. Zlodeju sem ulil v kljun par kapljic žganja, sedla je na jajca, salila z odprtim kljunom v zrak nekaj ur, nato pa pila vodo in šla zopet na gnezdo. Zdravljenje za sedenje z žganjem sem sam lastnoročno ponavljal vsak dan, če sem bil doma, a čez nekaj tednov sem našel tudi to kokljo poginjeno na gnezdu — Preiskal sem jajca, prav nič niso klopotala, a vendar sem si mislil: tretje koklje ne boš žrtvoval za izvalitev teh zacopanih bizeljskih jajc. Pa ti povem, Tine — vzel sem eno račje jajce z gnezda, ga pognal ob steno, a misliš, da se je razlilo po zidu kot kak žlopotek — O, ne in ne — Padlo ti je trdo kot kamen ob steno, se razbilo — pogledal sem in jajčji beljak in rumenjaki sta bila trdo strnjena kot pri trdo kuhanem jajcu.

Kakoršno je bilo prvo jajce, takoršna so bila vsa. Jaz si pač to razlagam tako, da je bila že prva koklja preveč mastna po trebuhu in ta mast je proizvajala pri večdnevem neprestanem sedenju tolikanj toplote na podložena jajca, da sta se trdo strnila rumenjaki in beljaki in kal življenja v jajcu je umrla — Vidiš, pa ob dve koklji in ob 8 račjih jajc sem pri celi komediji in še tebe ne morem povabiti na račjo pojedino — Rečem ti pa, da enkrat sem se res sam brljal za izvalitev rac, a se ne bom nikdar več. Človek ima s tem pernatim vragom samo jezo in še škodo —

Med pripovedovanjem g. Šparhakla je g. Martin neprestano šnofal, po sili kihal in se pritajeno muzal prijateljevi povesti o neizgodi z osmimi račjimi jajci in dvema kokljama.

Po tej račji storiji sta gospoda obedovala in pila in pri odhodu je pripomnil g. Martin, da se bo peljal s Šparhaklom do Prelazkega, kjer bi rad obiskal neko bolno ženko.

Gospoda sta sedla na bagerl, lucika je kljusasto potegnila in šlo je počasi — danes enkrat — jutri — enkrat — proti Sedlarjevem.

V Sedlarjevem je bil g. Kragl resnega mnenja, da bi bilo dobro, ako bi se oglasila v krčmi pri Jugovem Zajcu na kacega pol litra. Šparhakl se ni pustil nikdar dvakrat vabiti ako je šlo za prosto pijačo in radi tega je uravnaval voziček in luciko proti »Zajcu«. Gospoda sta prvotno nameravala kar na vozu popiti par kupic in nato nadaljevati pot, a so muhe luciko tako občutno mrcvarile, da je brcnila, cuknila in g. Šparhaklu je odletel kozarec izpred že odprtih ust na trato in se je k sreči samo izlil. Radi mirnega pitja sta se gospoda dvig-

nila z voza in stopila v sobo. Šparhaklu se je razvezal jezik. Za prvim pol litrom je priromal še drugi — Poleg voza zunaj so se že bili zbrali sami odlični Sedlarci. Matičakov soldat je bil še celo tolikanj ljubezniv, da je občeval luciko pred grizečimi muhami s tem, da jo je spregel in privezal pod pojato. Pri pogledu na to nepričakovano potrpežljivost je bil tudi Šparhakl uverjen, da so Sedlarci dobre duše in prav v dno srca mu je bilo žal, ker jih je pred meseci potegnil na gmajni tako presneto nehvaležno. Tovariša v krčmi sta se divila nad dobrosrčnostjo priprostega naroda; Sedlarci so se kot konjski poznavalci sukali krog lucike in jej pregledovali zobe, kopita itd. Krčmar je hotel gospodoma postreči še s tretjim pollitrom, a g. Kragl je silil resno na odhod. Oba sta ostavila krčmo, Jugov zajc jim je celo ceho med pokloni spregledal, Sedlarci so zaprezovali luciko in vabili gospoda na voz. Že pri zaprezanju je bila sicer po konjedersko mirna lucika poskočna, no, so jo pač zbadale muhe — Šparhakl je prijel za vajeti, lucika se je pognala v skok in — dr — dr — cvik — cvik — je oddrčal bagerl z gospodoma tako naglo z dvorišča kot še nikdar ne. Na cesti je lucika dvignila rep kvišku, iz traba je spremenila dir v galop — gospoda sta se na vozu začudila — Šparhakl je bil sam pri sebi prepričan, da je luckin menda tokratni prvi galop v življenju užgala sedlarska gostoljubnost in postrežljivost. Lucika je galopirala naprej — Šparhakl je nategnil vajeti in začel v skrbi za žival klicati: na, na, luci — vö — vö — vö — Vse prigovarjanje ni zaleglo nič, kočijaž je nategnil močnejše vajeti, da bi umiril žival in — rsk — že menda stokrat pokrpana leva vajka se je utrgala, desno je stisnila lucika pod rep — in sedaj je šlo po cesti, da je celo sicer hladnokrvni g. Kragl pobledel kot stena. Lucika je galopirala kot bi vozila Elijev goreči in plamteči voz, mahala z repom kot lucifer, ga zopet stisnila — Šparhakl je spustil še desno vajko in se začel dreti s polnega grla — vö — vö — vö — luca — Jezus Marija — vö! Obcestne vrbe so švigale mimo vozečih gospodov kot pri bržečem vlaku, žival je drvela kot znorela, k sreči je cesta iz Sedlarjevega do Prelazkega ravna. G. Kragl je bil precej miren, ker je bil uverjen, da bo mrše v bregu nad Prelazkem postalo in tedaj bosta pač lahko pogledala in ugotovila, kak zlodej da je pognal staro mrho v najbolj nagli — da podivjani galop.

G. Kragl ni utegnil na dolgo razmišljati o vragu, ki je obsedel kobilše, že se je slišal rezek — trk — bunk — — Kragl je odfrknil z voza na levo — Šparhakl na desno — — Gost cestni prah je zakolobaril na kvišku kot bi urezali ob cesto dve težki granati — Gospoda sta priletela vsak na trda tla, voziček je obstal, strange so se potrgale — lucika je še vedno skušala vleči naprej in mahala z repom po zraku — — Ljudje so hiteli pri pogledu na nezgodo z njiv na od pomoč — — Krepke moške roke so zgrabile podivjano mršo — — ženske so skušale dvigniti oba ponesrečenca — —

Preko ceste pri kovačnici v Prelazkem je stal z gnojem natovorjen voz, vendar tako, da bi se mu bilo prav lahko ogniti, ako bi bil imel g. Šparhakl vajeti v rokah. Brez vajeti se je podivjana luca pri izogibu tolikanj zmotila, da je zadel drveči koleselj z vso močjo s koncem

osi zadnjega kolesa ob os gnojnega voza. Siloviti sunek je dvignil oba gospoda s sedežev, koleselj se je zvih strange so odrekle in tudi lucika je morala postati —

Ponesrečenca sta se po srečno prebitih prvih trenutkih na trdih cestnih tleh tolikanj zavedla, da sta se začela otipavati, ali še imata cele kosti. Zenske so ju dvignile, stala sta — — G. Kragl je imel samo precej raztrgane hlače, g. Šparhakl pa si je pri padcu opraskal roke — —

Kmetje so z vsemi močmi komaj krotili kobilše, ki je hotelo po vsej sili naprej in držalo rep po koncu — — G. Šparhakl je prvi spregovoril: »Kateri peklenščak mi je danes obsedel mrho?«

Prihitej je na mesto nesreče še preliški kovač, spregel kobilco, jej pogledal pod kviško strleči rep in razvozljal zagonetko z opazko: »Gospodje, nekdo vam je luco pod repom namazal z rdečo papriko«.

Šparhakl je tudi pogledal, pljunil in izrekel obsodbo: »Frdamani Sedlarci — — «

G. Kragl se je kljub raztrganim hlačam nasmešnil in tolažil razjarjenega tovariša, češ, kaj boš frdamal moje farane, ko so ti pa vrnili z brco z voza, kar si jim ti posodil s klečanjem na gmajni.

Po ravnokar opisani nesreči na Prelazkem za Sedlarjevem je kresal stari g. Šparhakl peš na Medvedovo selo. G. Kragl tudi ni obiskal z raztrganimi hlačami bolnice, ampak se je vlekel oprežno po stranskih potih in ne skozi Sedlarjevo domov k Sv. Miklavžu.

Kovač je moral skrivljeni koleselj uravnati, Zagozdov Juzl je rešil po enem dnevu luciko paprike in jej zaobrnil razdražene starostne živce na mirno plat in šele v ponedeljek je g. Šparhakl na Medvedovem selu tudi pošteno plačal za to, da se je smel v petek neprosto voljno dvigniti z bagerlna in prestaviti svoje starostne ude v velikem in trenutnem polokrogu na trdo in prašno cesto.

Ko se je vračal rajni naš poljski g. Martin z raztrganimi hlačami iz Prelazkega proti domu po stranskih stezah, se je globoko zamislil. Zaključek vseh njegovih razmišljanj je bil: na svetu se vse in navadno še prav hitro maščuje.

Šparhakl je potegnil Sedlarce, da so klečali na gmajni, jaz sem maščeval farane, skuhati sem pustil Šparhaklova račja jajca, da je bil revež pri tej šali ob 2 koklji in 8 jajc, Sedlarci pa so se temeljito maščevali za obe šali in se sedaj gotovo kot kot zadnji — zadovoljno smeji. Ko je g. Kragl vse to temeljito premislil, ni bil nič nevoljen radi raztrganih hlač, ampak zadovoljno je pošnofal in godrnjal: »Pri celi zadevi je še stari Šparhakl najbolj gor plačal in to radi tega, ker se je šel bost z bikom — s Sedlarci«.

Vrnivši se domu, je vzel g. Martin košček papirja, zabeležil nanj s svinčnikom kratko vsebino žalo in veselice s klečanjem na sedlarski gmajni, o račjih jajcih in o papriki v treh besedah: Škof — račja jajca — paprika. To beležko je vtaknil v kroniko, zgodbe ni na pisal, pač pa jo je večkrat povedal, a vsikdar tako, da ga ni slišal kak tak Sedlarci, ki je sicer kleče ter zastoj čakal na gmajni škofa, a zato namazal Šparhaklovo kobilše s papriko visoko nad kolenom.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

želita cenjenim naročnikom in čitateljem „Slov. Gospodarja“

uredništvo in upravnistvo.

SRECKE

1 Din.
1 80—

1 Din.
2 40—

1 Din.
4 20—

državne klasne loterije

ZREBANJE

12. in 13.

januarja 1925

Dobitki črez 39 milijonov Din. v gotovem denarju brez kakvega odbitka
Srečke v največji izbiri pri glavni kolekturi: Bankovnog kom društva
A. REIN I DRUG
ZAGREB

Zadružna gospodarska banka d. d.,

podružnica v Mariboru.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.